

**ЗАГАЛЬНІ УМОВИ СТРАХОВОГО ПРОДУКТУ
«СТРАХУВАННЯ МАЙНА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ»**

(затверджено згідно з Наказом № 270/2024 від 22.10.2024, редакція діє з 31.10.2024 року)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Загальні умови страхового продукту «Страховання майна юридичних осіб» (далі – **Умови**) розроблені ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «УКРАЇНСЬКА СТРАХОВА КОМПАНІЯ «КНЯЖА ВІСННА ІНШУРАНС ГРУП» (далі – Страховик).

1.2. Умови розроблені відповідно до характеристик та класифікаційних ознак класу страхування 8 «Страховання майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ», за класом страхування 9 «Страховання майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабїж, умисне пошкодження/знищення майна), крім подій, визначених у класі 8» згідно з Законом України «Про страхування» № 1909-IX від 18.11.2021 та з врахуванням нормативно-правових актів Національного банку України та внутрішніх документів страховика.

1.3. Відповідно до цих Умов страховик укладає договори страхування майна юридичних осіб, договори страхування орендованого майна (далі – Договір або Договір страхування) включаючи страхування майна юридичних осіб в рамках співпраці з фінансовими установами (банками). Обсяг страхового покриття, включаючи конкретний перелік страхових ризиків, страхових випадків, об'єкт, що підлягає страхуванню, визначаються в договорі страхування в разі його укладення відповідно до цих Умов.

1.4. За договором страхування, укладеним відповідно до цих Умов, страховик за визначений договором страхування страховий платіж зобов'язується здійснити страхову виплату при настанні зазначених у Договорі подій (страхових ризиків) виплатити Страхувальнику та (або) Вигодонабувачу страхове відшкодування в межах Страхової суми, зазначеної в Договорі страхування.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ І ТЕРМІНІВ, ЩО ВЖИВАЮТЬСЯ В ДОГОВОРІ СТРАХУВАННЯ

2.1. Терміни, які використовуються по тексту цих Умов та в договорах страхування, укладених відповідно до цих Умов, вживаються у наступному значенні:

2.1.1. **Базис оцінки** – комплекс методичних підходів, методів та оціночних процедур, що відповідають певному виду вартості майна. Для визначення бази оцінки враховуються мета оцінки та умови використання її результатів.

2.1.2. **Вигодонабувач** - особа, яка може зазнати збитків внаслідок страхового випадку і має оснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес в збереженні застрахованого майна та яка призначена Страхувальником у договорі страхування як особа, яка має право отримати страхове відшкодування при настанні страхового випадку.

Призначення в Договорі страхування Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання покладених на нього обов'язків за цими Умовами, окрім випадків, коли ці обов'язки Страхувальника добровільно, свідомо і відповідно до чинного законодавства, цих Умов та умов Договору страхування виконані Вигодонабувачем.

2.1.3. **Договір страхування (Договір)** - це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику, або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

2.1.4. **Експлуатанти** – працівники Страхувальника, його представники, орендарі або особи, які користуються застрахованим Майном з відома Страхувальника або Вигодонабувача.

2.1.5. **Компетентні органи** – державні органи та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, які відповідно до чинного законодавства мають право проводити розслідування причин та обставин подій, що мають ознаки страхових випадків, та висновки (рішення, постанови, роз'яснення, акти тощо) яких є необхідними для кваліфікації заявлених подій як «страховий/нестраховий випадок» (наприклад, органи Міністерства внутрішніх справ, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства охорони здоров'я, житлово-комунальні підприємства, відповідні органи інших держав тощо).

2.1.6. **Копія документа** - це точне відтворення документа з оригіналу на папері та/або в електронному форматі, в т. ч., але не виключно, шляхом сканування, фотографування та/або відтворення іншим способом за допомогою технічних засобів, в т. ч., але не виключно, мобільних пристроїв, комп'ютерної техніки тощо, у випадку необхідності може бути замінений оригіналом.

2.1.7. **Територія дії договору страхування** - певна територія (місце розташування), на якій об'єкт майна вважається застрахованим.

2.1.8. **Період страхування** – строк, який може бути визначено в договорі страхування, протягом якого діє страховий захист.

2.1.9. **Повна загибель (повне знищення) майна** – шкода, нанесена об'єкту майна такого ступеню, якщо в результаті події воно повністю втрачає свої споживчі якості та цінність та не може використовуватись за призначенням, а також, якщо шляхом ремонту (відновлення) воно не може бути приведене до стану,

придатного для подальшої експлуатації, а також, якщо вартість відтворення або вартість заміщення перевищують ринкову вартість такого Майна. В інших випадках Майно вважається пошкодженим.

2.1.10. **Пошкодження майна** – часткова втрата майном своїх експлуатаційних якостей, що можуть бути відновлені з подальшим використанням майна за своїм призначенням. Застраховане майно вважається пошкодженим, якщо витрати на відновлення з урахуванням використання залишків майна, що придатні для подальшої експлуатації, менше дійсної вартості пошкодженого майна безпосередньо перед настанням страхового випадку.

2.1.11. **Сторони** – страховик та страхувальник.

2.1.12. **Страхова виплата (страхове відшкодування)** – грошові кошти, що виплачуються страховиком у разі настання страхового випадку відповідно до умов договору страхування та/або законодавства.

2.1.13. **Страхова послуга** – вид фінансової послуги, що надається страховиком для забезпечення потреби потенційного страхувальника у страховому захисті на підставі договору страхування.

2.1.14. **Страхова премія (страховий платіж, страховий внесок)** – плата у грошовій формі за страхування, яку страхувальник зобов'язаний сплатити страховику згідно з договором страхування.

2.1.15. **Страхова сума** – грошова сума, в межах якої страховик відповідно до умов договору страхування та/або законодавства зобов'язаний провести страхову виплату в разі настання страхового випадку.

2.1.16. **Страхове покриття** – сукупність строкових, територіальних та вартісних складових страхового захисту, що надається відповідно до договору страхування або закону. Страхове покриття за конкретним договором страхування включає сукупність страхових ризиків, на випадок настання яких здійснюється страхування, об'єкт страхування, строк дії, грошовий еквівалент страхового захисту, а також територію дії страхового захисту.

2.1.17. **Страховий випадок** – подія, передбачена договором страхування або законодавством, ризик виникнення якої застрахований, з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити страхову виплату страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування або відповідно до законодавства.

2.1.18. **Страховий продукт** – умови страхування, які задовольняють визначені потреби та інтереси клієнтів в отриманні страхової послуги.

2.1.19. **Страховий ризик** – подія, на випадок виникнення якої проводиться страхування, яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

2.1.20. **Страховий тариф** – ставка страхової премії з одиниці страхової суми за визначений строк страхового покриття

2.1.21. **Страхове відшкодування** – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком в межах страхової суми відповідно до умов договору страхування при настанні страхового випадку.

2.1.22. **Страховик** – фінансова установа або філія страховика-нерезидента, які мають право здійснювати діяльність із страхування на території України. Страховиком за договорами страхування, укладеними згідно з цими Умовами є **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКА СТРАХОВА КОМПАНІЯ «КНЯЖА ВІСННА ІНШУРАНС ГРУП»**.

2.1.23. **Страхувальник** – юридична особа (або фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності), які уклали зі Страховиком договір страхування).

2.1.24. **Франшиза** – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком відповідно до умов Договору страхування. Франшиза може бути безумовною або умовною. Величина франшизи визначається у відсотках від страхової суми або в абсолютній грошовій величині.

Безумовна франшиза вираховується при розрахунку суми страхового відшкодування при кожному та будь-якому страховому випадку.

Умовна франшиза не вираховується при розрахунку суми страхового відшкодування у разі, якщо розмір збитку перевищує величину умовної франшизи, яка встановлена договором страхування. Якщо розмір збитку дорівнює або менше величини умовної франшизи, яка встановлена договором страхування, виплата страхового відшкодування не здійснюється.

2.1.25. **Таємниця страхування** – сукупність інформації про клієнта (страхувальника) та його фінансовий стан, яка стала відома страховику або страховому посереднику у зв'язку з укладанням та/або виконанням договору страхування та розголошення якої може заподіяти матеріальну чи моральну шкоду такому клієнту (страхувальнику).

2.2. Терміни (визначення), не обумовлені цими Умовами, вживаються у визначенні відповідно до законодавства України. Якщо значення будь-якого терміну (визначення) не обумовлено цими Умовами та не може бути визначено, виходячи із законодавства, такий термін (визначення) використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

2.3. Умови, що містяться в цих Умовах, можуть бути змінені (виключені або доповнені) за згодою сторін при укладенні Договору страхування або до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать чинному законодавству.

3. УМОВИ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ ЗА ДОГОВОРОМ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом страхування за цими Умовами є передача Страхувальником за плату ризику, пов'язаного з об'єктом страхування, Страховику на умовах, визначених Договором страхування.

3.2. Об'єктом страхування є майно на праві володіння, користування і розпорядження майном (надалі-Майно, Застраховане Майно).Об'єктом страхування за договором страхування, укладеним відповідно до Умов може бути:

3.2.1. **Нерухоме майно (Будівля/споруда/приміщення) :**

3.2.1.1. **Будівля/споруда/приміщення без внутрішнього оздоблення (ремонт) та комунікацій** – конструктивні елементи будівлі, споруди, приміщення із зовнішнім оздобленням, включаючи звичайне скло.

3.2.1.2. **Будівля/споруда/приміщення без внутрішнього оздоблення (ремонт), включаючи комунікації** – конструктивні елементи будівлі, споруди, приміщення із зовнішнім оздобленням, включаючи інженерно-комунікаційні мережі та системи, звичайне скло.

Під Інженерно-комунікаційні мережі та системи (комунікації) розуміється системи електро-, газо-, водо- та теплопостачання (включаючи котли для опалення та батареї), лічильники, системи каналізації, системи подачі та витяжки повітря, централізовані системи вентиляції та кондиціонування повітря, вбудовані системи попередження та гасіння пожежі, ліфти та ліфтове обладнання, що приховані в стінах, підлогах та (або) стелях будівлі або споруди, а також електрична проводка, електричні, телефонні та телевізійні кабелі, телекомунікаційні системи, що є невід'ємною частиною будівлі або споруди.

3.2.1.3. **Будівля/споруда/приміщення з внутрішнім оздобленням (ремонт), включаючи комунікації** – конструктивні елементи будівлі, споруди, приміщення із зовнішнім та внутрішнім оздобленням, включаючи інженерно-комунікаційні мережі та системи, звичайне скло;

Якщо інше не зазначене в Договорі страхування, страхова сума за категорією майна згідно цього пункту пропорційно розподіляється:

- Будівля/споруда/приміщення без внутрішнього оздоблення (ремонт) та комунікацій – 70% страхової суми за категорією;

- Внутрішнє оздоблення (ремонт) – 30%. страхової суми за категорією.

3.2.1.4. **Внутрішнє оздоблення (ремонт)** – оздоблення стін, стель, підлог, внутрішнє покриття різними декоративними панелями, пластиковою або керамічною плиткою, некапітальні, в тому числі, рухомі перегородки у приміщеннях, покриття підлоги, підвісні, натяжні стелі, стаціонарно встановлене сантехнічне обладнання, плити, раковини, стаціонарні кріплення для освітлювальних приладів та карнизів, плінтуси, внутрішні підвіконня, дверні та віконні блоки, двері (у т.ч. фурнітура та наповнення), дверні замки та ручки, лиштви, елементи художнього оформлення підлоги, стін, стель.

3.2.1.5. **Скло** – скляні стіни, віконне і дверне скло, віконні та дверні рами, внутрішні перегородки із скла, дзеркала та інші скляні елементи.

3.2.1.6. **Цілісний майновий комплекс** – конструктивні елементи будівель/споруд за визначеною адресою з внутрішнім та зовнішнім оздобленням, комунікаціями, склом .

3.2.1.7. **Земельна ділянка** – частина земної поверхні, з установленими фіксованими межами, певним місцем розташування, складом функціональних компонентів території, природними властивостями, фізичними параметрами, правовим і господарським станом.

3.2.2. **Рухоме майно:**

3.2.2.1. **Виробничі машини та обладнання** – обладнання, що призначене для забезпечення виробничої діяльності Страхувальника, у тому числі прилади, устаткування, конструктивні елементи, комунікації та фундаменти машин.

3.2.2.2. **Торгівельне обладнання** – предмети облаштування приміщення, призначеного для проведення торгівлі та надання послуг: стелажі, меблі, настінні комплекси, прилавки, холодильне (морозильне) обладнання, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.2.2.3. **Офісне обладнання** – предмети офісної обстановки, вжитку та користування, що призначене для забезпечення роботи організації: меблі, предмети інтер'єру, комп'ютерна техніка, оргтехніка, електронна техніка, побутова техніка.

3.2.2.4. **Товарно-матеріальні цінності (надалі - ТМЦ):** готова продукція, сировина, запаси товарів на складах/магазинах, незавершене виробництво, інвентар, Транспортні засоби, спеціальна техніка на зберіганні.

3.2.3. **Інше майно** включаючи майно зазначене в умовах Додаткового покриття згідно п. 3.4.27.-3.4.41. цих Умов:

3.2.3.1. Транспортні засоби будь-якого наземного виду транспорту (включаючи спеціальну, будівельну, сільськогосподарську техніку) в місці зберігання: в межах території дії договору страхування.

3.2.3.2. цінні папери, бланки суворої звітності, переводні та прості векселі, чеки банку тощо;

- 3.2.3.3. рукописи, плани, схеми, креслення, інша ділова документація, фінансові, бухгалтерські, ділові книги, печатки, фотознімки, слайди, моделі, зразки, макети;
- 3.2.3.4. технічні носії інформації комп'ютерних або аналогічних систем (у т.ч. магнітні диски, плівки, касети, дискети, блоки пам'яті і т.п.), бази даних або інформація в іншій формі, програмне забезпечення;
- 3.2.3.5. ювелірні вироби, вироби з коштовних і напівкоштовних каменів;
- 3.3. Конкретним Договором страхування, страховими випадками є: пошкодження, знищення, псування застрахованого майна протягом строку дії Договору внаслідок наступних страхових ризиків:
- 3.3.1. **Вогневі ризики, а саме:**
- 3.3.1.1. **Пожежа** – раптове виникнення вогню, що здатний самостійно поширюватися поза межі місць, спеціально призначених для його розведення і підтримки, крім випадків підпалу. Страховик також відшкодовує збитки заподіяні задимленням в результаті пожежі, виділенням сажі і корозійного газу, а також впливом на Майно продуктів згоряння (диму, сажі, кіптяви), незалежно від місця виникнення пожежі, а також збитки, завдані внаслідок заходів, спрямованих на порятунок Майна, гасіння пожежі чи запобігання поширення пожежі, в т.ч. збитки, завдані засобами пожежогасіння.
- 3.3.1.2. **Удар блискавки** – безпосередній перехід на Майно розряду блискавки або вибух кульової блискавки та/або опосередкований її перехід на Майно через електричну мережу.
- 3.3.1.3. **Вибух газу** – вибух природного газу, що застосовується для побутових або виробничих потреб.
- 3.3.1.4. **Вибух котельного обладнання** – вибух обладнання, що працює під високим або низьким тиском, у т.ч., але не обмежуючись: бойлери, парові водогрійні котли й інші резервуари, паро-газотурбінні установки, турбодетандери, компресори осьового або центрального стиску, газосховища тощо. Вибухом резервуара (котла, трубопроводу та ін.) вважається тільки такий випадок, коли стінки цього резервуара виявляться розірваними настільки, що вирівнюється тиск в резервуарі та поза ним. При цьому страхування не діє щодо збитків Страхувальника, що заподіяні розрідженням газу в резервуарі.
- 3.3.2. **Стихійні явища, а саме:**
- 3.3.2.1. **Землетрус** – пружні коливання в земній корі чи верхній частині мантії, що викликають коливання земної поверхні, деформацію в земній корі та деформацію чи руйнування інженерних споруд. Збитки від землетрусу підлягають відшкодуванню тільки за умови, що при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будівель та споруд або будівель та споруд, у яких знаходилося Застраховане майно, належним чином враховані сейсмічні та геологічні умови місцевості, у якій розташовані такі будівлі та споруди, що підтверджується відповідною проектною та будівельною документацією, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 3.3.2.2. **Зсув** – поступове, повільне зміщення (сковзання) вниз по схилу мас землі під впливом сили тяжіння, як наслідок порушення рівноваги порід, спричиненого природними процесами: збільшенням крутизни схилу внаслідок підмиву його морем, озером або річкою, послабленням міцності порід через вивітрювання або перезволоження атмосферними опадами та підземними водами.
- 3.3.2.3. **Просідання ґрунту** - природне просідання ґрунту над природними порожнинами (впадинами, тріщинами у породі).
- 3.3.2.4. **Обвал** – відрив снігових (льодяних) брил або мас гірських порід від схилу до відкосу і їх вільне падіння під дією сил тяжіння.
- 3.3.2.5. **Обвал скельної породи, каменепад** – обумовлене природними силами відокремлення та падіння породних мас на місцевості.
- 3.3.2.6. **Провалля** – форма рельєфу, що виникла внаслідок обвалення ґрунтів над карстовими або суфозійними порожнечами чи гірничими виробками.
- 3.3.2.7. **Шторм, ураган, буря, смерч, шквал** – викликаний погодними умовами рух повітряних мас із швидкістю вітру 17,2 - 25 м/с і більше, що призвів до втрати або пошкодження Застрахованого майна безпосередньо внаслідок механічної дії швидкісного напору вітру в результаті шторму, урагану, бурі, смерчу, шквалу; або зіткнення з будь-якими матеріалами, предметами, уламками, що підхоплені та переносяться та (або) рухаються та (або) впали під впливом швидкісного напору вітру, виключаючи будь-які збитки внаслідок опосередкованого впливу таких явищ;
- 3.3.2.8. **Сильний дощ** - рідкі та змішані опади (дощ, зливовий дощ, мокрий сніг, дощ зі снігом) у кількості не менше 50 мм за період не більше 12 годин або безперервний дощ (з перервами не більше однієї години) протягом декількох діб, при якому за період до 2 (двох) діб випадає не менше 120 мм опадів.
- 3.3.2.9. **Злива** – випадіння опадів у кількості 30 мм та більше за період не більше 1 години.
- 3.3.2.10. **Налипання снігу, обмерзання** – утворення тонкого шару льоду внаслідок намерзання переохолоджених капель дощу або туману, або налипання шару мокрого та (або) замерзлого снігу на відкритих елементах Застрахованого майна, що призводить до його втрати або пошкодження (механічної деформації або знищення) під вагою льоду або мокрого та (або) замерзлого снігу, якщо це сталося під час снігопаду, дощу або туману або не пізніше, ніж через 24 години з моменту закінчення снігопаду, дощу, туману.
- 3.3.2.11. **Тиск снігового покриву** – пошкодження або руйнування будівель, споруд під вагою снігу у випадках, якщо тиск снігу перевищив навантаження, що були розраховані і закладені при проектуванні

конкретного об'єкту.

Страховик відшкодовує збиток внаслідок тиску снігового покриву, якщо він стався протягом 36 годин з моменту закінчення випадіння снігу внаслідок сильного снігопаду у визначенні цих Умов.

3.3.2.12. **Град** – опади у вигляді щільних льодових частинок, які випадають переважно в теплі пори року з потужних купчасто-дошових хмар, найчастіше під час грози або разом зі зливою.

3.3.2.13. **Паводок** – фаза водного режиму річки, що може багаторазово повторюватися у різні сезони року, характеризується збільшенням витрат і рівнів води внаслідок дощів чи сніготанення під час відлиг.

3.3.2.14. **Підтоплення** – підвищення рівня ґрунтових вод і зволоження ґрунтів, що призводить до порушення господарської діяльності та умов проживання на певній території.

3.3.2.15. **Затоплення** – утворення вільної поверхні води на території у результаті підвищення рівня водотоку, водойми або підземних вод.

3.3.2.16. **Схід лавини** - схід величезної маси снігу, що зривається із гірського схилу і рухається донизу з великою швидкістю. Разом із збитками внаслідок механічної дії мас снігу та льоду, відшкодовуються збитки внаслідок тиску повітря, що супроводжує сніжну лавину.

3.3.2.17. **Селевий потік** – рух ґрунтів, води та інших компонентів, що прийшли в рух у результаті природного впливу води.

3.3.3. **Дія води, а саме:**

3.3.3.1. **Пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і підключених до них побутових пристроїв** - виливання води, що раптово та непередбачувано вийшла з систем водопостачання, опалення, каналізації або стаціонарно під'єднаних до них апаратів та приладів (таких як крани, вентиляції, баки, ванни, радіатори, опалювальні котли тощо) внаслідок раптового розриву труб або будь-якого іншого пошкодження таких систем та апаратів, що до них під'єднані. До води прирівнюються пара та рідини, що використовуються з метою опалення або охолодження, такі як солоняна вода, олія, холодоагенти та ін.

Конкретним Договором страхування може бути передбачено відшкодування витрат на усунення пошкоджень або втрат, що завдані самим трубопроводам внаслідок їх розриву, але у такому разі за кожним Страховим випадком відшкодовуються витрати, що не перевищують вартість заміщення двох погонних метрів пошкодженої ділянки труб.

3.3.3.2. **Проникнення води чи інших рідин із сусідніх приміщень** – проникнення води чи інших рідин із сусідніх приміщень внаслідок необережних дій третіх осіб, а також випадків, що передбачені ризиками **Пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і підключених до них побутових пристроїв. Спрацьовування систем пожежогасіння**, що сталися у приміщеннях третіх осіб.

3.3.3.3. **Спрацьовування систем пожежогасіння** (спринклерної, дренчерної та ін.) – помилкове, непередбачуване і не викликане необхідністю включення пристроїв та устаткування, що безпосередньо відносяться до автоматичних систем пожежогасіння, всупереч встановленим нормам їх експлуатації. Страховик відшкодовує збитки, завдані майновим інтересам Страховальника (Вигодонабувача) внаслідок зазначених подій лише за умови, що автоматична система пожежогасіння була виготовлена (встановлена) організаціями, що мають офіційний дозвіл на їх виготовлення (продаж і монтаж), належним чином експлуатується і регулярно перевіряється спеціалізованими установами технічного контролю.

3.3.4. **Протиправні дії третіх осіб.** Будь-які протиправні дії третіх осіб, що застраховані за Договором, мають бути кваліфіковані компетентними органами як злочин або протиправне діяння (крадіжка зі зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, що направлені на пошкодження або знищення Застрахованого майна, хуліганство, вандалізму ін.) відповідно до чинного законодавства України. Не визнаються страховим випадком та не сплачується страхове відшкодування щодо збитків внаслідок дій, що кваліфіковані компетентними органами інакше, ніж передбачено цим пунктом Умов.

3.3.4.1. **Крадіжка зі зломом** – викрадення Застрахованого майна, поєднане з проникненням у застраховане приміщення у випадку, коли правопорушник:

- 1) Проникає в застраховані приміщення, зламуючи, з використанням або без використання технічних засобів, двері, вікна, ґрати, ставні, стіни, підлогу або стелю; та/або
- 2) Зламає з використанням або без використання технічних засобів, в межах застрахованих приміщень предмети, що використовуються як сховища майна, або розкриває їх за допомогою підроблених ключів; та/або
- 3) Вилучає предмети із закритих приміщень, куди він раніше проник звичайним шляхом, де таємно продовжував залишатися до їх закриття і використовував засоби, що вказані в п. 1), коли залишав застраховане приміщення; та/або
- 4) Проник в застраховане приміщення, застосовуючи підроблені ключі;

Самого лише факту зникнення майна недостатньо для доказу факту проникнення.

3.3.4.2. **Грабіж** – відкрите викрадення чужого майна, поєднане з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства.

3.3.4.3. **Розбій** – напад з метою заволодіння чужим майном (у т.ч. індивідуальним майном громадян), поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства.

3.3.4.4. **Умисне знищення/пошкодження Майна** – навмисні дії Третіх осіб, спрямовані на пошкодження/знищення застрахованого Майна, в т.ч. шляхом підпалу, вибуху

3.3.5. **Транспортні ризики:**

3.3.5.1. **Падіння на застраховане Майно пілотованих літальних апаратів**, їх частин та/або уламків, вантажів, які ними перевозились, а також розлив палива та інших технічних речовин, що знаходяться у паливній системі літальних апаратів.

3.3.5.2. **Наїзд на застраховане Майно наземних транспортних засобів**, а саме: безпосередній, раптовий та непередбачуваний контакт із застрахованим Майном наземних транспортних засобів, у т.ч. рейкових або самохідних машин, вантажів, що перевозяться на цих транспортних засобах, а також розлив палива та інших технічних речовин, що знаходяться у паливній системі цих наземних транспортних засобів. В рамках даного Договору страховий захист також діє стосовно збитків Страхувальника (Вигодонабувача) заподіяних транспортними засобами, що експлуатуються Страхувальником (Вигодонабувачем, Експлуатантом), у т.ч. працівниками, користувачами Майна та/або належать їм.

3.3.6. **Бій скла** – порушення цілісності «Скляних елементів» будівель і споруд, за виключенням сколів та подряпин, а саме: виникнення тріщини через всю товщу пошкодженої скляної поверхні та/або виникнення наскрізного отвору, та/або повне або часткове руйнування скла.

3.3.7. **Пошкодження димом (що вирвався з печей, коптилень, опалювальних установок)** – безпосереднє знищення або пошкодження Застрахованого майна димом (сажею, кіптявою), що раптово, непередбачено (не за призначенням) вирвався з пристроїв, що знаходяться на застрахованій території, (плавильних печей, топок, коптилень та ін.).

3.3.8. **Звуковий удар** – вплив ударної хвилі, викликаній літаючим апаратом при переході звукового бар'єру швидкості та також дії вихрового сліду від турбін літака.

3.3.9. **Падіння предметів, напад тварин** – падіння на Застраховане майно під впливом сили тяжіння предметів або їх частин, таких як дерев, гілок, стовпів, стаціонарних радіо- та телевізійних антен, стаціонарних супутникових антен, щогл та пошкодження або знищення майна в результаті нападу сільськогосподарських тварин тощо.

3.3.10. **Падіння на Застраховане майно метеоритів.**

3.3.11. **Замерзання комунальних систем (водопровідної, каналізаційної, систем опалення, пожежогасіння)** – раптове замерзання рідини в системах і мережах, включаючи крани, вентиля, баки, ванни, радіатори, опалювальні котли, бойлери та ін. внаслідок аварійного відключення системи опалення по незалежним від Страхувальника причинам. Страховик також відшкодовує витрати по розморожуванню труб, батарей опалення, що знаходяться в застрахованому приміщенні або будівлі.

3.3.12. **Будівельно-монтажні ризики.** Договором страхування може бути передбачена одна або декілька опцій:

Опція 1 - втрата або пошкодження Застрахованого майна в результаті проведення третіми особами ремонту або переобладнання (перепланування, зміни) сусідніх будівель та (або) споруд та (або) приміщень, що не належать Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Опція 2 - втрата або пошкодження Застрахованого майна в результаті проведення Страхувальником ремонту або переобладнання (перепланування, зміни) сусідніх будівель та (або) споруд та (або) приміщень, що належать Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Опція 3. Проведення робіт, пов'язаних з будівництвом /реконструкцією об'єктів нерухомості, розміщених поряд із застрахованим майном, або сусідніх приміщень, які не належать Страхувальнику;

3.3.13. **Аварія в системах тепло-, водо-, газопостачання, в електричних мережах, виробничі аварії (зокрема, викид перегрітих мас, розповсюдження хвилі токсичних газів і парів, витікання агресивних речовин).**

3.3.14. **Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування (All risks)** – втрата або пошкодження Застрахованого майна в результаті прямого непередбачуваного впливу на нього ззовні будь-якого шкідливого фізичного фактору, що не виключений Договором страхування. Під втратою або пошкодженням Застрахованого майна в результаті дії Усіх ризиків зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування, слід розуміти несприятливу зміну фізичного стану Застрахованого майна, що Страхувальник або його працівники не передбачали, а також не могли передбачати на підставі всіх професійних навичок, необхідних для здійснення своєї діяльності. Незначні зміни, які не впливають на функціональність Застрахованого майна, як втрата або пошкодження Застрахованого майна не розглядаються.

3.3.15. **Воєнні ризики** – пошкодження, знищення або втрата застрахованого майна, що настали в результаті прямого та/або опосередкованого впливу ракет, безпілотних літальних апаратів будь-яких типів та/або їх уламків, засобів протиповітряної оборони, засобів протиракетної оборони, літальних бойових припасів;

При страхуванні ризику **Воєнні ризики** не визнається страховим випадком та Страховик не сплачує страхове відшкодування, якщо збиток майновим інтересам Страхувальника завданий прямо або опосередковано в результаті:

- ядерного вибуху, ядерної реакції, радіоактивного випромінювання або радіоактивного забруднення, незалежно від того, чим могло бути спричинено такий ядерний вибух, ядерну реакцію, ядерне випромінювання або радіоактивне забруднення;
- застосування будь-яких інших видів зброї та/або боєприпасів, ніж зазначені в визначені ризику **«Воєнні ризики»**, в тому числі реактивної та/або ствольної артилерії, авіабомб всіх типів, а також біологічні та хімічні речовини, бомби і боєголовки; артилерійські мінометні боєприпаси, боєприпаси до стрілецької зброї; усі міни, торпеди і глибинні бомби; піротехнічні вироби військового та спеціального призначення; касетні бомби і касети; електричні вибухові пристрої; саморобні вибухові пристрої та інші предмети, що є вибухонебезпечними за своєю природою, тощо;
- будь-яких випадків мародерства, викрадення, таємного зникнення застрахованого майна (включаючи зникнення майна за нез'ясованих обставин, включаючи недостачу при інвентаризації) та/або розкрадання застрахованого майна. В будь-якому випадку не покриваються збитки, заподіяні майну, залишки якого відсутні на місці події;
- збитки, що сталися на тимчасово окупованих територіях України, що визначені нормативно-правовими актами України, в тому числі у розумінні закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», а також на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії (в межах тривалості бойових дій) або тимчасово окупованих Російською Федерацією, відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 06.12.2022р. №1364, Наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2023р. №309 та збитки що сталися на території розташованій ближче **ніж 100 (сто) кілометрів від таких територій, на дату настання події яка має ознаки страхового випадку**. Відстань між Застрахованим майном та територіями активних бойових дій та / або тимчасово окупованими територіями, як зазначено вище, шляхом вимірювання відстані на карті між географічними координатами адреси місцезнаходження застрахованого майна та географічними координатами найближчої до застрахованого майна точки на межах найближчих до Застрахованого майна населеного пункту чи територіальної громади які відносяться до територій активних бойових дій та / або тимчасово окупованих територій, як зазначено вище.
- будь-які збитки, у випадку якщо Страховиком отримано інформацію та/або наявні докази про знаходження на території дії договору страхування, до/або безпосередньо перед настанням події, військової техніки та/або засобів ведення війни та/або збройних формувань та/або структурних підрозділів що входять в структуру Збройних Сил України.

3.4. Договором страхування може бути передбачене страхування із застосуванням таких Додаткових умов:

3.4.1. **Додаткові ризики/страхові покриття/відміна/зміна виключень. Поломки машин та обладнання.**

Під поломкою машин та обладнання слід розуміти пошкодження (відмова, поломка) або знищення застрахованих машин та обладнання (частин застрахованих машин та обладнання) внаслідок раптового та непередбачуваного впливу на них внутрішнього фактору, а саме:

- непередбачувані поломки або дефекти, помилки в конструкції та розрахунках, помилки при виготовленні та монтажу, дефекти лиття або використаного матеріалу;
- помилки при обслуговуванні, необережність або недбалість обслуговуючого персоналу;
- гідравлічний удар або нестача води в резервуарах (казанах), які працюють за допомогою пару або рідини;
- фізичний вибух (раптовий розрив працюючої під тиском машини (казана, резервуара, що працює під тиском, і т.ін.) внаслідок впливу внутрішнього тиску пару, газу або рідини, що призвело до фізичного руйнування будь-якої частини машини та викиду робочого тіла машини;
- коротке замикання, перевантаження в електромережі, падіння напруги та інші електричні ризики;
- перевантаження, перегрів, вібрації, розладу, заклинювання, засмічення сторонніми предметами, дія відцентрової сили або втома матеріалу;
- розрив тросів та ланцюгів, падіння застрахованих предметів, їхнього удару об інші предмети та інші механічні пошкодження;
- вихід з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;
- дії низьких температур.

До машин та обладнання відноситься будь-яке механічне, електричне та електронне обладнання, яке знаходиться в робочому стані під постійним технічним наглядом. Такими, що знаходяться в робочому стані, вважаються ті машини та обладнання, монтаж яких цілком завершений та які після пусконаладжувальних

робіт та успішних випробувань цілком підготовлені до експлуатації. Машини та обладнання вважаються застрахованими під час їх використання за функціональним призначенням.

На страхування не приймаються:

- троси, матриці, ланцюги, ремені, конвеєрні та інші стрічки, сита, шланги, шипи, гусениці, кабелі, візерункоутворюючі вали, пуансоны;
- предмети із скла, кераміки, деревини, а також гумові шини;
- ливарні форми, штампи, кліше, дробильні молотки;
- паливо-мастильні матеріали, газ, охолоджувальні рідини, каталізатори, інші хімікати, фільтри, фільтрувальні та інші допоміжні матеріали;
- інструменти всіх видів, наприклад, свердла, відбійні молотки, ножі, зуби, ріжучі полотна, полотна пил та шліфувальні диски;
- футеровка печей кладкою, топки, колосники та сопла;
- інші предмети (деталі), які у зв'язку з їх експлуатацією та/або по характеру матеріалу значною мірою схильні до зносу та амортизації, або підлягають періодичній заміні, або строк служби яких значно менше строку служби машини (обладнання).

При страхуванні ризику Поломки машин та обладнання також не підлягають відшкодуванню збитки внаслідок:

- Будь-яких дефектів машин та/або обладнання, що мали місце на момент укладання договору страхування та мали бути відомі Страхувальнику.
- Безпосереднього впливу експлуатаційних факторів (корозії, ерозії, накипу, кавітації, іржі, зносу і т. ін.) або інших природних властивостей (процесів), що притаманні застрахованим машинам та/або обладнанню, а також пошкодження гризунами, комахами, цвіллю, грибок.
- Проведення випробувань або експериментальних робіт, при яких були навмисне завищені нормальні експлуатаційні навантаження, пуско-налагоджувальних, ремонтних робіт, під час монтажу/демонтажу машин та обладнання, наладки обладнання (підкручування, налагодження).
- Помилки у конструкції, дефектів лиття та матеріалів, виробничих дефектів, якщо відповідальність за заподіяний збиток в силу гарантійних зобов'язань, законодавства або Договору несе виробник або постачальник машин або особа, яка проводила їх ремонт або обслуговування.

Також не розглядаються як страховий випадок:

- збій (одноразова відмова або відмова, що сама може налагодитись, або відмова, що може бути усунута незначним втручанням обслуговуючого персоналу);
- деградаційні відмови (відмова, що зумовлена природними процесами старіння, зносу, корозії, втоми матеріалів при дотриманні усіх встановлених виробником правил та норм експлуатації, а також норм та правил при проектуванні, виготовленні та експлуатації);
- ресурсні відмови (відмова внаслідок досягнення обладнанням граничного стану використання, закінчення експлуатаційного ресурсу);
- відмови обладнання, які можна виправити шляхом регулювання та настройки, а також шляхом переустановлення або заміни програмного забезпечення.

Умовами Договору може бути передбачено, що страховий захист не поширюється, якщо на Застрахованому майні або у будівлях/приміщеннях, де знаходиться Застраховане майно, не встановлені громовідводи у технічно справному стані та прибори, що контролюють зміну напруги, обладнання безперебійного живлення. Ці пристрої повинні бути встановлені та експлуатуватися у відповідності до рекомендацій виробника або постачальника.

3.4.2. Додаткові витрати. Страхування витрат на розчищення та злам.

За цією Додатковою умовою відшкодовуються необхідні та доцільні витрати на розчищення місця збитку (місця виникнення страхового випадку), включаючи демонтаж частин Застрахованого майна, вивезення сміття, що утворилось в результаті настання страхового випадку та інших залишків на найближче звалище та їх знищення або спалення. Якщо місце збитку виходить за межі території дії страхування, то відшкодовуються лише ті витрати на розчищення, що виконані на території страхування. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.3. Додаткові витрати. Страхування витрат на розчищення від біологічного або хімічного забруднення.

У рамках цієї Додаткової умови Страховик відшкодовує всі доцільні та необхідні витрати Страхувальника щодо видалення та очищення ґрунту та води в межах території страхування, якщо розлив, розсіювання, витікання, скидання або вивільнення забруднюючих речовин зумовлено або виникло в результаті втрати або пошкодження Застрахованого майна в результаті страхового випадку, передбаченого Договором страхування, що стався протягом строку дії Договору страхування. Ця Додаткова умова не діє щодо витрат на тестування, моніторинг або проведення оцінки наявності, концентрації або впливу забруднюючих

речовин, за виключенням тестування, що провадиться протягом видалення забруднюючих речовин з поверхні ґрунту або води. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.4. Додаткові витрати. Страхування витрат на переміщення та захист.

За цією Додатковою умовою відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника, пов'язані з необхідністю переміщення та захисту неушкодженого Застрахованого майна з метою безперешкодного відновлення, ремонту Застрахованого майна, пошкодженого в результаті страхового випадку та (або) встановлення, розміщення нового майна, придбаного замість втраченого або пошкодженого в результаті страхового випадку Застрахованого майна. При цьому до витрат на переміщення та захист також відносяться витрати на демонтаж та повторний монтаж машинного обладнання, дроблення, знищення або відновлення елементів будівлі або розширення проходів. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.5. Додаткові витрати. Страхування витрат на пожежогасіння.

За цією Додатковою умовою відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника на залучення пожежних бригад при настанні страхового випадку та (або) витрати Страхувальника з метою відновлення працездатності систем та засобів пожежогасіння після ліквідації страхового випадку, у тому числі, але не обмежуючись, витратами на підключення, налагодження, тестування та запуск у автоматичний режим систем пожежогасіння та сигналізації, перезарядку засобів і систем пожежогасіння та сигналізації, заміну відпрацьованих спринклерних голівок, перенаповнення резервуарів для автоматичної системи пожежогасіння, якщо зазначені у цій Додатковій умові послуги вимірюються та тарифікуються. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.6. Додаткові витрати. Страхування додаткових витрат у зв'язку зі зміною будівельних норм та правил.

За цією Додатковою умовою при настанні страхових випадків, що передбачені Договором, Страховик відшкодовує додаткові витрати, що фактично здійснені Страхувальником у зв'язку із зміною будівельних норм та правил, що діють у місці дії Договору у період з дати початку строку дії Договору до моменту відновлення пошкодженого майна, тобто додаткові витрати на відновлення або ремонт, здійснені з метою приведення у відповідність до діючих на території дії страхування будівельних норм та вимог, що вперше застосовуються до Страхувальника після настання страхового випадку. При цьому тягар доказу того факту, що відповідні витрати понесені у зв'язку зі зміною будівельних норм та правил у вказаний період покладається на Страхувальника.

3.4.7. Додаткові витрати. Страхування витрат на відтворення документів.

За цією Додатковою умовою відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника на відновлення втраченої або пошкодженої в результаті страхового випадку договірної, проектної, робочої та виконавчої документації (включаючи витрати на відновлення даних на магнітних або електронних носіях за умови наявності їх копій), за виключенням цінності та вартості власне інформації, що на них зберігається. Відповідно до цієї Додаткової умови сума відшкодування включає в себе вартість робіт та машинного часу, необхідного для відтворення документації шляхом копіювання, друку, включаючи будь-які збитки, що виникли внаслідок модифікації або блокування такої інформації. При цьому, якщо у Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», документи вважаються застрахованими виключно за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка із зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, обвал, у т.ч. каменепад, зсув, просідання ґрунту, повінь, паводок, землетрус.

3.4.8. Додаткові витрати. Страхування додаткових витрат на оплату понаднормових робіт, робіт у нічний час та в дні офіційних вихідних та свят, на оплату термінового постачання вантажу (крім постачання повітряним транспортом).

За цією Додатковою умовою Страховик відшкодовує додаткові необхідні та доцільні витрати Страхувальника на сплату понаднормових робіт, робіт у нічний час та в дні офіційних вихідних та свят, на оплату термінового постачання матеріалів, обладнання, що необхідні для відновлення Застрахованого майна після настання страхового випадку (за виключенням постачання повітряним транспортом). Ця Додаткова умова застосовується та діє тільки за умови, що ці додаткові витрати були здійснені в зв'язку з відновленням, відбудовою Застрахованого майна, яке було втрачено або пошкоджено в результаті страхового випадку, що передбачений Договором. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.9. Додаткові витрати. Страхування додаткових витрат на оплату термінового постачання повітряним транспортом.

За цією Додатковою умовою Страховик відшкодовує додаткові необхідні та доцільні витрати Страхувальника на сплату постачання матеріалів, обладнання, що необхідні для відновлення Застрахованого майна після настання страхового випадку, повітряним транспортом. Ця Додаткова умова застосовується та діє тільки за умови, що ці додаткові витрати були здійснені у зв'язку з відновленням, відбудовою Застрахованого майна, яке було втрачено або пошкоджено в результаті страхового випадку, що передбачений Договором. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.10. Додаткові витрати. Страхування витрат на оплату послуг експертів.

За цією Додатковою умовою відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника на оплату послуг архітекторам, інженерам та іншим професійним спеціалістам, що були надані з метою відновлення Застрахованого майна, яке було пошкоджено в результаті настання страхового випадку. Такі витрати не повинні перевищувати середньоринкові розцінки на аналогічні послуги у місцевості, де знаходиться територія страхування. Дія цієї Додаткової умови не поширюється на послуги спеціалістів, що залучені для підготовки претензій щодо виплати страхового відшкодування та (або) ведення справи та документації щодо страхового випадку й пред'явлення вимоги до Страховика або оплати послуг щодо оцінки розміру збитку. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.11. Додаткові витрати. Страхування витрат на підготовку вимоги.

За цією Додатковою умовою відшкодовуються витрати Страхувальника щодо підготовки вимоги до Страховика в зв'язку зі страховим випадком, у тому числі витрати на оцінку збитків, підготовку відповідних документів та (або) проведення розслідування причин та обставин страхового випадку. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.12. Додаткові витрати. Страхування витрат на передчасне повернення.

Відповідно до цієї Додаткової умови Страховик відшкодовує необхідні та доцільні витрати Страхувальника на передчасне повернення Страхувальника з місця відпочинку, лікування, відрядження, роботи на підставі укладеного трудового договору або іншого цивільно-правового контракту (надалі у цій Додатковій умові – роботи) на територію страхування у зв'язку з втратою або пошкодженням Застрахованого майна в результаті страхового випадку (витрати на передчасне повернення). У рамках страхування витрат на передчасне повернення Страховик відшкодовує тільки транспортні витрати Страхувальника за таких умов:

- до строку закінчення відпочинку, лікування, відрядження, роботи залишилось не менше 10 (десяти) календарних днів (якщо інша кількість днів не передбачена Договором страхування);
- у зв'язку з страховим випадком Страхувальник мав приїхати з місця відпочинку, лікування, відрядження, роботи відстань більше 500 км;
- витрати на передчасне повернення з відрядження не відшкодовуються роботодавцем.
- Розмір відшкодування щодо витрат на передчасне повернення виключає вартість будь-яких додаткових послуг та не може перевищувати:
- ринкової вартості авіаквитків на літак в економ-класі;
- ринкової вартості проїзду у залізничному транспорті в купе;
- вартості проїзду на автобусі.

Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.13. Додаткові витрати. Страхування витрат на оренду.

Відповідно до цієї Додаткової умови Страховик відшкодовує непередбачені необхідні та доцільні витрати Страхувальника на оренду житлового приміщення (будівлі), проживання у готелі (виключаючи вартість додаткових послуг готелю та харчування) на період здійснення відновлювальних робіт щодо Застрахованого майна, якщо воно є непридатним для постійного проживання в результаті його втрати або пошкодження в результаті страхового випадку (витрати на оренду).

Житлове приміщення (будівля) вважається непридатним для постійного проживання, якщо пошкодження, завдані Застрахованому майну, становлять небезпеку для Страхувальника та членів його родини або у приміщенні (будівлі) неможливо забезпечити необхідні кліматичні та (або) санітарно-гігієнічні умови проживання.

Зазначені витрати відшкодовуються Страховиком в межах ліміту відшкодування, зазначеного в Договорі страхування за цієї Додатковою умовою, але за період не більше 3 (трьох), місяців за кожним страховим випадком та сукупно за Договором страхування, якщо інший розмір ліміту та періоду не передбачений Договором страхування.

Витрати на оренду житлових приміщень (будівель) відшкодовуються за умови, що відновлення Застрахованого майна здійснюється в відповідності до нормативних строків будівництва (ремонт) подібних об'єктів. Витрати на оренду в період затримки виконання будівельних та (або) ремонтних робіт з причин

відсутності будівельних матеріалів, працівників для виконання робіт, недостатності коштів для оплати робіт підрядника і т. ін. Страховиком не відшкодовуються. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.14. Додаткові витрати. Страхування витрат на заміну замків у дверях.

Відповідно до цієї Додаткової умови Страховик відшкодовує необхідні та доцільні витрати Страхувальника щодо заміни замків у дверях, що розташовані у Застрахованих приміщеннях (спорудах), що належать Страхувальнику, в зв'язку з втратою ключів та (або) поломкою замків у результаті крадіжки з незаконним проникненням, грабежу, розбою (витрати на заміну замків у дверях). Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.15. Додаткові витрати. Страхування витрат на запобігання та зменшення збитків при настанні випадку із Застрахованим майном.

Відповідно до цієї Додаткової умови Страховик відшкодовує необхідні та доцільні витрати Страхувальника щодо запобігання та зменшення розміру збитків у результаті настання страхового випадку. Страховик не несе відповідальність за цією Додатковою умовою, якщо витрати попередньо письмово не узгоджені із Страховиком.

3.4.16. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Страхування майна, що було придбане або поліпшене після початку строку дії договору страхування.

Відповідно до цієї Додаткової умови Страховик надає страховий захист щодо майнових інтересів Страхувальника у зв'язку зі змінами, що сталися після початку строку дії Договору та в період його дії, а саме: доповненнями або поліпшенням Застрахованого майна, а також щодо майнових інтересів Страхувальника, пов'язаних із майном, що придбане ним протягом строку дії Договору та розміщене на території страхування, що визначена у Договорі, або майном, що переміщене на іншу територію страхування, що визначена у Договорі, протягом строку дії Договору страхування та відноситься до тих же категорій, до яких відноситься застраховане за Договором майно. Страхування щодо такого майна діє на умовах Договору та щодо страхових випадків, передбачених Договором, з дати придбання нового майна або з дати проведення відповідних поліпшень, за умови виконання зазначених нижче обов'язків.

Страховий захист за цією Додатковою умовою не розповсюджується на:

- майно в процесі перевезення або майно, що використовується на воді;
- майно, що є об'єктом будівельних та (або) монтажних, пусконаладжувальних, випробувальних, ремонтних робіт;
- рухоме майно на виставках, презентаціях, експозиціях, ярмарках, аукціонах та ін., що переміщується у зазначені місця з постійного місця розміщення, зберігання, використання;
- майно, що застраховане або підлягає страхуванню відповідно до Додаткової умови «Страхування майна на незазначеній території страхування»;
- майно, що було придбане або поліпшене після початку строку дії Договору, та розташовується за іншою адресою (територією страхування), ніж та, що вказана у Договорі.

Відповідно до цієї Додаткової умови, якщо інше не передбачено Договором страхування, Страхувальник зобов'язаний:

- не пізніше 30 календарних днів, якщо інший період повідомлення не передбачений Договором страхування для цієї Додаткової умови, з того моменту, як йому стало відомо про перевищення вартості Застрахованого майна над страховою сумою у зв'язку з новими придбаннями або поліпшенням Застрахованого майна, письмово повідомити Страховика;
- узгодити зі Страховиком можливість прийняття такого майна на страхування та провести доплату додаткового страхового платежу.

Додатковий страховий платіж, що підлягає сплаті Страхувальником, розраховується пропорційно строку, що залишився до кінця дії Договору страхування. Відповідальність Страховика щодо змін, доповнень та поліпшень Застрахованого майна та (або) майна, що було придбане після початку дії Договору страхування, та вартість яких перевищує ліміт відповідальності, зазначений у Договорі страхування, починається з моменту підписання Сторонами Додаткової угоди до Договору страхування, якщо інше не передбачене такою Додатковою угодою. Якщо Страхувальник не виконає обов'язки за цією Додатковою умовою, то страхування за цією Додатковою умовою припиняється з 00 годин 00 хвилин дня, наступного за строком надання повідомлення.

3.4.17. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Страхування майна на незазначеній території страхування.

Відповідно до цієї Додаткової умови надається страхування майна Страхувальника, яке використовується для ведення господарської діяльності Страхувальника, й яке знаходиться на незазначених у Договорі страхування територіях в межах території України.

Страхування згідно з цією Додатковою умовою надається щодо:

- застрахованого рухомого майна, вказаного у Договорі при його укладенні, що переміщено протягом строку дії Договору на територію, що не вказана у Договорі, в межах України;

- придбання Страхувальником протягом строку дії Договору нового рухомого або нерухомого майна, що відноситься до тих же категорій, до яких відноситься майно, що застраховане за Договором, та яке розташоване в той же строк на території, що не визначена у Договорі, у межах України.;
- страхових випадків, що передбачені Договором.
- Відповідно до цієї Додаткової умови страхування не розповсюджується на:
 - майно в процесі перевезення (транспортування) або майно, що використовується на воді;
 - рухоме майно на виставках, презентаціях, експозиціях, ярмарках, аукціонах та ін., що переміщується у зазначені місця з постійного місця розміщення, зберігання, використання;
 - майно, що є об'єктом будівельних та (або) монтажних, пусконаладжувальних, випробувальних, ремонтних робіт;
 - майно, що застраховане або підлягає страхуванню відповідно до Додаткової умови «Страхування майна, що було придбане або поліпшене після початку строку дії Договору страхування»;
 - майно, що було придбане або поліпшене після початку строку дії Договору, та розташовується за вказаною у Договорі адресою (територією страхування).

Страхувальник зобов'язаний з моменту фактичного переміщення або придбання майна надати Страховику необхідні відомості (у т.ч. про територію, на якій розташоване переміщене/нове придбане майно, його перелік та (або) категорія майна, вартість тощо), але не пізніше, ніж протягом 30 (тридцяти) днів з дати виникнення таких змін, якщо інший період повідомлення не передбачений у Договорі для цієї Додаткової умови. Якщо таке письмове повідомлення не надане Страхувальником Страховику у зазначений строк повідомлення, то страхування за цією Додатковою умовою припиняється з 00 годин 00 хвилин дня наступного за строком повідомлення. При цьому виплата страхового відшкодування щодо випадків, що сталися в період до строку надання повідомлення з боку Страхувальника, здійснюється Страховиком тільки після сплати Страхувальником додаткового страхового платежу за період страхового захисту з моменту придбання/ поліпшення/переміщення Застрахованого майна до дати припинення страхування.

Територією дії Договору є територія України з урахуванням положень конкретних Умов Договору.

3.4.18. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Страхування майна за наявності помилок в описі території страхування.

Якщо майно, що відноситься до тих же категорій, що й застраховане за Договором, не підпадає під страхування (не є Застрахованим майном) виключно внаслідок помилки або ненавмисного упущення, недогляду в описі в Договорі страхування території дії Договору, невірною зазначення його фактичного розміщення, то відповідно до цієї Додаткової умови таке майно вважається застрахованим та страхування щодо втрати або пошкодження такого майна надається в межах території України в тому ж обсязі, що був би наданий за Договором, якщо б подібна помилка або ненавмисне упущення, недогляд не були допущені.

Страхування за цією Додатковою умовою надається за умови, що:

- вартість майна, щодо якого було здійснено помилку в описі фактичного місцезнаходження, та яка була виявлена у Договорі, не перевищує 10% від страхової суми, якщо інший ліміт не передбачений Договором страхування для цієї Додаткової умови;
- Страхувальник письмово повідомив Страховика про помилку якомога швидше, але не пізніше 48 (сорока восьми) годин після її виявлення;
- помилка виправлена шляхом укладення Додаткової угоди до Договору страхування після повідомлення Страхувальником Страховика у зазначені у цій Додатковій умові строки або у строки, письмово узгоджені зі Страховиком.
- Територією дії Договору є територія України з врахуванням положень конкретних Умов Договору.

3.4.19. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Страхування рухомого майна на виставках, презентаціях, ярмарках, експозиціях, аукціонах.

За цією Додатковою умовою надається страховий захист щодо застрахованого за Договором страхування майна, що належить Страхувальнику на праві власності від ризиків, що зазначені у Договорі, під час знаходження такого майна на територіях виставок, презентацій, ярмарків, експозицій, аукціонів в межах України за адресами, які не зазначені в Договорі страхування. Застраховане майно має бути розміщене Страхувальником із забезпеченням охорони та збереження Застрахованого майна власною охороною або відповідно до договорів, що укладені з третіми особами, та які включають умови про забезпечення його безпеки та збереження.

За цією Додатковою умовою страхування не діє щодо:

- майна у процесі перевезення або на плаву, майна під час навантажувально-розвантажувальних робіт;
- майна, що розташоване на території страхування, яка вказана в Договорі;
- майна під час будівельних та (або) монтажних, пусконаладжувальних, випробувальних, ремонтних робіт, гарячих робіт.
- Майно Страхувальника, що застраховане за цією Додатковою умовою включає в себе майно, що належить Страхувальнику на праві власності та відноситься до тих же категорій майна, що Застраховане майно, зазначене у Договорі страхування. Територією дії Договору є територія України з урахуванням положень Умов Договору.

3.4.20. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Страхування особистих речей працівників Страхувальника.

Відповідно до цієї умови, на страхування приймається рухоме майно, що є особистими речами, які належать працівникам Страхувальника на правах власності та знаходяться у місці виконання службових обов'язків у Застрахованих приміщеннях або на території поряд з ними в межах території страхування, що зазначена у Договорі. Особисті речі працівників Страхувальника є застрахованими щодо їх втрати або пошкодження в результаті страхового випадку, передбаченого Договором страхування. Відшкодування збитків щодо особистих речей працівників Страхувальника здійснюється на базі дійсної вартості майна на дату настання страхового випадку. Відшкодування збитків здійснюється Страховиком за умови, що майно розташоване в безпечному місці, працівники застосували доцільні та необхідні заходи безпеки щодо збереження майна (наприклад, замкнули його, не залишали у легкодоступному місці без нагляду або схову тощо).

До особистих речей не відносяться:

- грошові кошти;
- цінні папери, акції, облігації та подібне майно;
- предмети інтелектуальної власності;
- вироби із дорогоцінних металів та каміння, дорогоцінне каміння без оправы, дорогоцінні метали у зливках;
- предмети мистецтва, колекції, антикваріат;
- тварини, птахи, риби та рослини;
- технічні носії інформації та дані, що на них зберігаються;
- майно, що вилучено з обігу та (або) обмежено для обігу у відповідності до діючого законодавства;
- напої та продукти харчування.

3.4.21. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Страхування готівки.

Відповідно до цієї умови надається страхування готівкових грошових коштів (національної та (або) іноземної валюти), що знаходяться в касових апаратах і сейфах Страхувальника, банківських сховищах, банкоматах, платіжних терміналах в межах території дії Договору на випадок їх втрати, знищення або пошкодження внаслідок настання страхових випадків, передбачених Договором.

При цьому, якщо у Договорі страхування зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», грошові кошти вважаються застрахованими виключно за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка із зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, обвал, у т.ч. каменепад, зсув, просідання ґрунту, повінь, паводок, землетрус. Для цілей цієї Додаткової умови застосовуються наступні визначення:

- втрата або знищення – втрата, знищення, пошкодження грошового знаку, що призводить до неможливості його подальшого використання в якості платіжного засобу або обміну на грошовий знак аналогічного номіналу у відповідності до чинного законодавства України;
- пошкодження – пошкодження грошового знаку, при якому можливий його обмін на грошовий знак аналогічного номіналу у відповідності до чинного законодавства України;

Страхове відшкодування розраховується та виплачується у такому порядку:

- у випадку втрати або знищення – витрати на проведення експертизи щодо визначення неможливості використання грошових знаків в якості засобу платежу та суму втрачених грошових коштів за номіналом грошових знаків на підставі завіреної виписки з касової книги або завіреної копії касової стрічки;
- у випадку пошкодження, при якому можливий обмін на грошові знаки аналогічного номіналу у відповідності з діючим чинним законодавством України – в розмірі витрат на проведення експертизи щодо визначення неможливості використання грошових знаків у якості засобу платежу та (або) комісійної винагороди за проведення операції обміну та (або) комісійної винагороди за вивезення пошкодженої іноземної валюти.
- Відповідно до цієї умови не є застрахованими:
 - готівкові кошти окремо від страхування іншого нерухомого та рухомого майна;
 - перевезення або переміщення готівкових грошових коштів.
- Страховик відшкодовує збитки при страхуванні згідно з цими Додатковими умовами, виключно, за умови, що Страхувальник:
 - оформлює касові операції відповідно до вимог, затверджених Державною службою статистики України, Національним банком України та Міністерством фінансів України;
 - дотримується Особливих умов охорони майна і зберігання цінностей, які передбачені законодавством або Договором страхування;

- в неробочий час забезпечує замикання та пломбування застрахованих приміщень і сховищ, а в місцях зберігання цінностей вживає усіх заходів щодо забезпечення безпеки, передбачених для таких місць відповідними нормативними актами.
- додатково до положень цих Умов при страхуванні готівки підвищенням ступеня ризику вважається:
- Усунення або заміна на менш надійні сховища, передбачені для цінного майна або зниження ступеня надійності місць зберігання.
- ремонт або переустаткування застрахованих будинків і приміщень, а також ремонт будинків і споруд, що безпосередньо примикають до застрахованих, або встановлення на таких будинках риштувань або підіймачів.
- звільнення на тривалий строк (понад 60 днів) приміщень, що безпосередньо (зверху, знизу або збоку) примикають до застрахованого приміщення.
- припинення господарської діяльності Страхувальника на тривалий (понад 60 днів) строк.
- невжиття Страхувальником заходів щодо негайної заміни замків в застрахованих приміщеннях та сховищах на рівноцінні у випадку, якщо ключі до таких замків втрачені.
- Страхувальник зобов'язаний негайно зробити усе можливе для усунення обставин, що підвищують ступінь ризику, а при неможливості усунути такі обставини - вжити за погодженням зі Страховиком додаткових заходів безпеки.

Страховик має право вказувати в Договорі страхування тип і ступінь безпеки таких сховищ, а також висувати інші вимоги щодо забезпечення збереження майна.

Страхування згідно з цими Додатковими умовами не поширюється на:

- пошкодження, знищення або втрати готівки під час перевезення або транспортування;
- пошкодження, знищення або втрати банкнот та монет, що втратили ознаки платіжності або вилучені з обігу до настання страхового випадку;
- крадіжки готівки робітниками Страхувальника;
- пошкодження, знищення або втрати нумізматичних колекцій, банкнот та/або монет, які мають художню цінність, та будь-які інші раритетам;
- помилки касира при видачі або прийомі готівки;
- помилки, збою та/або недоліків у програмному забезпеченні Платіжного терміналу/Банкомату;
- нез'ясування зникнення готівки.

Питання, не обумовлені в цих Додаткових умовах, регулюються відповідними положеннями Умов.

3.4.22. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Страхування предметів мистецтва разом із страхуванням нерухомого та (або) іншого рухомого майна.

За цією Додатковою умовою надається страхування на випадок втрати або пошкодження предметів мистецтва, що розміщені на території дії Договору та належать Страхувальнику на праві власності, у результаті страхових випадків, передбачених Договором.

При цьому, якщо в Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», предмети мистецтва вважаються застрахованими винятково за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка зі зломом, грабїж, розбїй, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, обвал, у т.ч. каменепад, зсув, просідання ґрунту, повінь, паводок, землетрус. До предметів мистецтва відносяться предмети, що мають художню та (або) історичну цінність, а саме: картини, гравюри, фотографії, гобелени, килими, статуетки, скульптури, антикварні меблі, предмети з порцеляни або інше майно, що є рідкісним, історично цінним, або яке має високохудожню цінність. Тягар доказу художньої та (або) історичної цінності вказаних предметів покладається на Страхувальника.

До предметів мистецтва не відносяться: гроші, цінні папери, автомобілі, монети, марки, хутра, коштовності, коштовні метали, коштовне та напівкоштовне каміння, судна, літаки тощо.

За цією Додатковою умовою виключаються та не відшкодовуються будь-які втрати або пошкодження предметів мистецтва:

- які неможливо замінити іншим майном аналогічного виду та якості, якщо про це не було письмово повідомлено Страхувальником Страховику до початку укладення Договору або не вказано у заяві на страхування, або якщо такі предмети мистецтва було придбано після початку дії Договору;
- у результаті реставрації, ремонту, ретуші.

3.4.23. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Пошкодження або знищення предметів, закріплених на зовнішній стороні застрахованої будівлі (антени, світлові рекламні установки, плакатні щити, навіси та ін.), рекламні щити, білборди

За цією Додатковою умовою надається страхування на випадок втрати або пошкодження предметів,

закріплених на зовнішній стороні застрахованої будівлі та/або як окремі об'єкти страхування (антени, світлові рекламні установки, плакатні щити, навіси та ін.)

При цьому, якщо у Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», предмети, закріплені на зовнішній стороні застрахованої будівлі (антени, світлові рекламні установки, плакатні щити, навіси та ін.) вважаються застрахованими винятково за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка із зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, обвал, у т.ч. каменепад, зсув, просідання ґрунту, повінь, паводок, землетрус, наїзд транспортних засобів, бій скла.

3.4.24. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Рухоме майно, що зберігається на відкритих майданчиках.

За цією Додатковою умовою надається страхування на випадок втрати або пошкодження рухомого майна, що зберігається на відкритих майданчиках. При цьому, якщо в Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», рухоме майно, що зберігається на відкритих майданчиках, вважається застрахованими винятково за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка із зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, обвал, у т.ч. каменепад, зсув, просідання ґрунту, повінь, паводок, землетрус, наїзд транспортних засобів.

3.4.25. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Лінії електропередач, підтримуючі споруди/комунікації в радіусі більше трьохсот метрів від території страхування

За цією Додатковою умовою надається страхування на випадок втрати або пошкодження ліній електропередач, підтримуючих споруд/комунікацій у радіусі більше трьохсот метрів від території страхування. При цьому, якщо в Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», лінії електропередач, підтримуючі споруди/комунікації в радіусі більше трьохсот метрів від території страхування вважаються застрахованими винятково за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка із зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, обвал, у т.ч. каменепад, зсув, просідання ґрунту, повінь, паводок, землетрус, наїзд транспортних засобів.

3.4.26. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Інженерні споруди, в у.ч. залізничні шляхи, дороги, дамби, греблі, резервуари, тунелі, мости, доки, пірси, причали, наземні водойми, підземні водойми, канали, трубопроводи (що не є невід'ємною частиною будівлі та (або) технологічного процесу).

За цією Додатковою умовою надається страхування на випадок втрати або пошкодження інженерних споруд, у т.ч. залізничних шляхів, доріг, дамб, греблі, резервуарів, тунелів, мостів, доків, пірсів, причалів, наземних водойм, підземних водойм, каналів, трубопроводів (що не є невід'ємною частиною будівлі та (або) технологічного процесу).

При цьому, якщо у Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», інженерні споруди, у т.ч. залізничні шляхи, дороги, дамби, греблі, резервуари, тунелі, мости, доки, пірси, причали, наземні водойми, підземні водойми, канали, трубопроводи (що не є невід'ємною частиною будівлі та (або) технологічного процесу) вважаються застрахованими винятково за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка із зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, повінь, паводок, землетрус, наїзд транспортних засобів.

3.4.27. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Об'єкт незавершеного будівництва.

За цією Додатковою умовою надається страхування на випадок втрати або пошкодження об'єктів незавершеного будівництва.

При цьому, якщо у Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», об'єкти незавершеного будівництва вважаються застрахованими винятково за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка із зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, повінь, паводок, землетрус, наїзд транспортних засобів.

3.4.28. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Сцени, навіси, тенти, надувні конструкції (їхній вміст) та інші тимчасові споруди.

За цією Додатковою умовою надається страхування на випадок втрати або пошкодження сцен, навісів, тентів, надувних конструкцій (їхнього вмісту) та інших тимчасових споруд. При цьому, якщо у Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», сцени, навіси, тенти, надувні конструкції (їхній вміст) та інші тимчасові споруди вважаються застрахованими винятково за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка із зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, обвал, у т.ч. каменепад, зсув, просідання ґрунту, повінь, паводок, землетрус.

3.4.29. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Стоки, дренажні труби, траншеї, тротуари, внутрішні двори та інші вимощені поверхні.

За цією Додатковою умовою надається страхування на випадок втрати або пошкодження стоків, дренажних труб, траншей, тротуарів, внутрішніх дворів та інших вимощених поверхонь.

При цьому, якщо у Договорі зазначено, що майно застраховано за ризиком «Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування», стоки, дренажні труби, траншеї, тротуари, внутрішні двори та інші вимощені поверхні вважаються застрахованими винятково за таким переліком страхових ризиків: пожежа, у т.ч. підпал, вибух, удар блискавки, падіння на Застраховане майно пілотованих повітряних суден і апаратів, їх частин або вантажу, крадіжка зі зломом, грабіж, розбій, протиправні дії третіх осіб, направлені на умисне знищення або пошкодження майна, хуліганство, вандалізм, пошкодження водою внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем та підключених до них побутових пристроїв, спрацьовування систем пожежогасіння, проникнення води чи рідин із сусідніх приміщень, шторм, ураган, буря, смерч, шквал, злива, сильний дощ, град, схід лавини, повінь, паводок, землетрус.

3.4.30. Об'єкти/ Страхування додаткових об'єктів. Майно в холодильних камерах

Страховик додатково надає страховий захист від пошкодження, знищення або псування продуктів, що знаходяться в холодильній установці або в камерах із "контрольованою атмосферою" у результаті раптового і непередбаченого пошкодження, знищення або виходу з ладу перелічених у Договорі страхування холодильних установок. Застрахованим вважається майно, вказане в Договорі страхування або в додатках до нього.

Відповідно до цих Додаткових умов можуть бути застраховані:

- Заморожені, охолоджені або свіжі продукти харчування, які підлягають зберіганню в холодильних установках при визначеному температурному режимі;
- Інші товари або продукти, що зберігаються в холодильних установках при визначеній температурі та інших параметрах кліматичного режиму. При страхуванні таких товарів Страхувальник зобов'язаний до укладання Договору страхування інформувати Страховика про причини, що викликають необхідність зберігання цих товарів в умовах спеціального температурного або кліматичного режиму та специфічні ризики, пов'язані з їхнім пошкодженням або псуванням внаслідок порушення температурного або кліматичного режиму.

Страховий захист відповідно до цих Додаткових умов не поширюється на саме холодильне та інше допоміжне обладнання та інвентар, а також холодоагент, які забезпечують функціонування холодильної установки.

Обсяг страхового покриття:

Страхуванням покриваються тільки такі збитки, що сталися внаслідок поломок або пошкоджень холодильного устаткування. Якщо холодильна установка, в якій зберігається застраховане майно, не належить Страхувальнику, то Страховик має право вимагати, в якості умови надання страхового захисту в межах цих Додаткових умов, одночасного укладання Договору страхування майна від поломок щодо такої

холодильної установки. Якщо Договором страхування передбачено, то підлягають відшкодуванню збитки:

- Внаслідок раптового припинення подачі електричного струму;
- Пов'язані з псуванням застрахованого майна, яке зберігається в камерах із «контрольованою атмосферою».
- Камерами з контрольованою атмосферою вважаються ємності, у яких провадиться тривале (понад один місяць) зберігання майна в умовах, за яких забезпечується не тільки постійна температура зберігання, але й інші постійні параметри повітряно-газової суміші. До них належать, зокрема, вологість, тиск, відмінний від звичного повітря газовий склад суміші, граничні норми пилу або інших твердих компонентів, та інші аналогічні параметри. Ці камери відчиняються для розміщення або вилучення майна, що в них зберігається тільки за строго визначеним графіком, який не припускає порушень режиму зберігання.

Територія страхування.

Територією страхування є холодильні установки або камери із "контрольованою атмосферою", які вказані в Договорі страхування. Якщо застраховане майно вилучається території страхування, страховий захист припиняється, а збитки, що настали після вилучення застрахованого майна з території страхування або до його розміщення території страхування, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають.

Період очікування - це період часу, протягом якого майно, що перебуває на зберіганні в холодильних камерах не повинно псуватись після припинення або виходу зладу холодильних агрегатів за умови, що холодильна камера протягом цього часу залишається постійно закритою. Тривалість періоду очікування для окремих категорій застрахованого майна може вказуватись у Договорі страхування. Строк періоду очікування починається з моменту настання події, що може спричинити збитки, вказані в цих Додаткових умовах.

Збитки, що сталися протягом періоду очікування внаслідок відхилень від заданих температур зберігання, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають, за виключенням збитків, викликаних:

- попаданням у холодильну камеру холодоагенту внаслідок його витоків або викиду;
- випадковим заморожуванням продуктів, що знаходяться на зберіганні.

Страховик відшкодовує збитки внаслідок вказаних в цих Додаткових умовах подій лише за умови, що Страхувальник:

- веде журнал режиму роботи кожної холодильної камери з визначенням температур охолодження в камері, а також інших необхідних даних;
- вживає всі необхідні заходи щодо забезпечення нормальної роботи холодильної установки відповідно до інструкцій виробника та встановлених Особливих умов технічної експлуатації;
- забезпечує постійне технічне обслуговування холодильної установки, контроль за її роботою з боку кваліфікованого технічного персоналу;
- забезпечує представникам Страховика доступ до території страхування, документів обліку застрахованого майна, журналів режиму роботи холодильних камер з метою огляду застрахованого майна та оцінки ступеня прийнятого на страхування ризику.

3.4.31. Врегулювання/виплата страхового відшкодування. Автоматичне відновлення страхової суми.

При застосуванні цієї умови Договір діє в межах страхової суми, що не зменшується на суми страхового відшкодування після настання страхового випадку в разі часткового пошкодження Застрахованого майна, протягом строку дії Договору за умови, що на вимогу Страховика Страхувальник сплачує додатковий страховий платіж, що розрахований пропорційно відношенню суми збитку до страхової суми та пропорційно часу з дати настання страхового випадку до закінчення строку дії Договору за тарифом, встановленим у Договорі, та сплата додаткового страхового платежу, що розрахована в такий спосіб, здійснюється Страхувальником протягом 30 (тридцяти) днів після того, як такий збиток або збитки врегульовано.

3.4.32. Врегулювання/виплата страхового відшкодування. Часткова відміна умови про неповне страхування (страхування у частці) майна.

Відповідно до цієї Додаткової умови, якщо вартість Застрахованого майна на дату настання страхового випадку (внаслідок інфляції, збільшення розміру товарних та матеріальних запасів, що розташовані на території страхування або інших причин, що виникли в період дії Договору страхування) перевищує страхову суму щодо цього майна, але не більше, ніж на передбачену Договором страхування для цієї Додаткової умови суму ліміту відшкодування або відсоток від страхової суми, то положення Договору про неповне страхування (страхування в частці) не застосовуються, та страхове відшкодування сплачується без врахування відношення страхової суми до вартості Застрахованого майна, але в межах встановленої для Застрахованого майна страхової суми, зазначеної у Договорі страхування для цієї Додаткової умови.

При цьому умова про неповне страхування (страхування у частці) застосовується тільки, якщо вартість Застрахованого майна на дату настання страхового випадку більше страхової суми, що збільшена на суму ліміту відшкодування або відсоток від страхової суми, встановлені для цієї Додаткової умови, та виплата відшкодування здійснюється в тій же частці збитку, у якій відносяться страхова сума, збільшена на суму ліміту, до вартості на дату настання страхового випадку.

Відповідно до цієї Додаткової умови страхування не розповсюджується на:

- рухоме майно на виставках, презентаціях, експозиціях, ярмарках, аукціонах та ін., що переміщується у зазначені місця з постійного місця розміщення, зберігання, використання;
- майно, що є об'єктом будівельних та (або) монтажних, пусконаладжувальних, випробувальних, ремонтних робіт;
- майно, що застраховане або підлягає страхуванню відповідно до Додаткової умови «Страхування майна, що було придбане або поліпшене після початку строку дії Договору страхування»;
- майно, що застраховане або підлягає страхуванню відповідно до Додаткової умови «Страхування майна на незазначеній території страхування»;
- майно, що було придбане або поліпшене після початку строку дії Договору.

3.4.33. Врегулювання/виплата страхового відшкодування. Умова про захист бренду.

У разі, якщо етикетки, таврування або первинне пакування пошкоджені або видалені, але вміст не пошкоджено, Страховик оплачує тільки витрати на перепакування або заміну етикеток і таврування. Якщо збут таких товарів заборонений або якщо необхідність їх знищення вимагається відповідно до діючого законодавства або договорів та контрактів з виробниками, то вважається, що має місце повна загибель, втрата, знищення Застрахованого майна та прямий збиток розраховується в розмірі дійсної вартості пошкодженого майна на момент страхового випадку, але не більше страхової суми.

У разі часткового пошкодження Застрахованого майна, розмір прямих збитків розраховується в розмірі витрат на відновлення, ремонт. Якщо відновлення, ремонт товарів заборонений, або якщо необхідність їх знищення вимагається відповідно до діючого законодавства або договорів та контрактів з виробниками, то вважається, що має місце повна загибель, втрата, знищення Застрахованого майна, та прямий збиток розраховується в розмірі дійсної вартості пошкодженого майна на момент страхового випадку, але не більше страхової суми.

Страховик у випадках повної загибелі, втрати, пошкодження Застрахованого майна, у тому числі у випадках, передбачених цією Додатковою умовою, при яких Застраховане майно вважається повністю загиблим, втраченим, знищеним, має право вимагати від Страхувальника передати залишки Застрахованого майна, що мають вартість та придатні для подальшого використання або реалізації, при цьому Страхувальник має право відхилити вимогу Страховика, якщо маркування, використання або перепродаж товарів можуть вплинути на репутацію бренду та відповідно до вимог договорів, контрактів з виробниками або чинного законодавства такі залишки мають залишатись під контролем Страхувальника для їх знищення або утилізації, що має бути документально підтверджено, у тому числі шляхом надання Страховику відповідних договорів, контрактів тощо.

3.4.34. Врегулювання/виплата страхового відшкодування. Умова про перший ризик.

При страхуванні із застосуванням умови страхування «За першим ризиком» при визначенні суми страхового відшкодування за такою Додатковою умовою не враховується коефіцієнт недострахування - відношення страхової суми до вартості на момент страхового випадку.

3.4.35. Врегулювання/виплата страхового відшкодування. Відмова від права вимоги, суброгації.

Страховик відмовляється від права вимоги, суброгації до організацій та їх працівників, а саме: пожежних бригад, служби невідкладної допомоги, будь-якої особи або органу, що діє від імені уряду та влади, якщо такі особи надають послуги Страхувальнику або діють від його імені. За цією Додатковою умовою також передбачена відмова від права вимоги, суброгації до будь-яких осіб, що визначені як Вигодонабувачі або Страхувальники за Договором страхування, до директорів, керівників, працівників Страхувальника; до будь-якої особи, право вимоги та суброгації, до якої обмежено відповідно до договору, контракту між Страхувальником та такою особою; до інших осіб, що передбачені Договором як такі, на яких розповсюджується дія цієї Додаткової умови.

3.4.36. Врегулювання/виплата страхового відшкодування. Комплекти та парні елементи Застрахованого майна.

У разі втрати або пошкодження одного або більше елементів Застрахованого майна, за умови, що для відновлення втраченого або пошкодженого Застрахованого майна до необхідного стану потрібна заміна повного комплекту, Страховик відшкодовує Страхувальнику (Вигодонабувачу) вартість заміни такого комплекту на такий же новий, що є подібним або аналогічним до втраченого або пошкодженого.

Після виплати страхового відшкодування Страхувальник зобов'язаний передати Страховику (його представнику) комплект, що підлягає заміні.

3.4.37. Врегулювання/виплата страхового відшкодування. Про податок на додану вартість (ПДВ).

Відповідно до цієї умови Страховик сплачує Страхувальнику страхове відшкодування, включаючи суму ПДВ, що була включена у вартість нового майна, придбаного замість втраченого або пошкодженого внаслідок страхового випадку Застрахованого майна або у суму відновлювальних робіт, які проводились або мають проводитись щодо Застрахованого майна, пошкодженого в результаті страхового випадку, що підлягають оплаті Страхувальником, за умови, що при встановленні страхової суми в Договорі страхування була врахована сума ПДВ (крім випадків, коли Застраховане майно було виготовлено Страхувальником), та неможливо застосувати податкове вирахування або відшкодувати (зарахувати, повернути) суму ПДВ з

бюджету неможливо відповідно до податкового законодавства України або Страхувальник є дієздатною фізичною особою та при цьому:

- обов'язок Страхувальника сплатити ПДВ виник тільки у зв'язку із заміною, ремонтом або відновленням Застрахованого майна, втраченого або пошкодженого в результаті настання страхового випадку, придбанням нового аналогічного майна замість втраченого або пошкодженого в результаті страхового випадку Застрахованого майна;
- Страховик погодився відшкодувати вартість заміни, ремонту, відновлення, придбання нового майна замість пошкодженого або втраченого після визнання випадку страховим та згоди Сторін щодо розміру збитку;
- обов'язок Страхувальника сплатити ПДВ виник не у зв'язку з відновленням Застрахованого майна на поліпшене або покращене, або на те, що відрізняється за якостями та функціями від Застрахованого майна;
- у випадку, якщо було прийняте рішення про будівництво будівлі/споруди, аналогічної застрахованій, в іншому місці, розмір відшкодування за цією Додатковою умовою не може перевищити розмір ПДВ, що підлягає сплаті в місці страхування, в якому знаходилось втрачене або пошкоджене Застраховане майно;
- страхове відшкодування не може включати штрафи/пеню/неустойку, пов'язані з несплатою та (або) неповною та (або) несвоєчасною сплатою податків та зборів.

У разі неможливості застосувати податкове відрахування або відшкодувати суму ПДВ (зарахувати, повернути) з бюджету у відповідності до податкового законодавства України, Страхувальник-юридична особа надає письмово Страховику копію повідомлення з податкового органу про прийняте рішення щодо відмови у відшкодуванні (зарахуванні, поверненні) суми ПДВ.

У випадку виплати страхового відшкодування Страхувальнику-фізичній особі або Вигодонабувачу за його Договором страхування виплата здійснюється без ПДВ, якщо за згодою Сторін виплата здійснюється до початку відновлювальних робіт або до моменту придбання майна замість втраченого застрахованого, при цьому доплата витрат ПДВ здійснюється Страховиком після того як Страхувальник здійснив відновлення або придбання та письмово надав Страховику документальні підтвердження.

3.4.38. Додаткові ризики/страхові покриття/відміна/зміна виключень. Умова про представників Страхувальника.

Для цілей цієї Додаткової умови представниками Страхувальника (надалі - Представники) є керівники Страхувальника, що безпосередньо відповідальні в силу своїх посадових обов'язків за виконання тих чи інших правил та норм, встановлених чинним законодавством, а також члени ради директорів та члени правління Страхувальника, виключно в рамках виконання ними своїх службових обов'язків. Також для цілей цієї Додаткової умови в рамках Договору страхування умисел (навмисні, умисні дії) поділяється на прямий і непрямий. Прямим є умисел, якщо особа усвідомлювала суспільне небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки і бажала їх настання. Непрямим є умисел, якщо особа усвідомлювала суспільно небезпечний характер свого діяння (дії або бездіяльності), передбачала його суспільно небезпечні наслідки й хоча не бажала, але свідомо припускала їх настання.

Відповідно до цієї Додаткової умови, конкретний Договір страхування доповнюється пунктом в такій редакції:

«Страховик не відшкодує пошкодження та (або) умисних дій та (або) злочинної самовпевненості та (або) злочинної недбалості Представників та (або) умисних дій у формі прямого умислу його працівників, членів родини, довірених осіб, осіб, які користуються Застрахованим майном на правах оренди (найму, лізингу тощо)».

3.4.39. Додаткові ризики/страхові покриття/відміна/зміна виключень. Страйки та масові заворушення.

Під страйками та масовими заворушеннями слід розуміти страйки або громадські заворушення, або будь-які дії чи діяльність, які вважаються такими або які можуть призвести до бунту, страйку чи громадських заворушень. Термін «масові заворушення» включає також робочі страйки, умисне припинення або сповільнення темпів роботи та локауту.

Це страхування діє щодо втрати або пошкодження Застрахованого майна безпосередньо в результаті:

- дії будь-якої особи, яка приймає участь разом із іншими особами в будь-яких страйках або масових заворушеннях;
- дії будь-якого утвореного в законному порядку органу влади щодо попередження або спроби попередження будь-яких масових заворушень, або зведення до мінімуму наслідків будь-якого такого порушення;
- навмисної дії будь-якого страйкаря або працівника в локауті, щодо продовження страйку або опору локауту;
- дії будь-якого створеного у законному порядку органу влади щодо попередження або спроби попередження будь-якої навмисної дії страйкаря або працівника в локауті, щодо продовження страйку або опору локауту, або зведення до мінімуму наслідків будь-якої такої дії.

Страховання на випадок страйків та масових заворушень може бути припинено у будь-який момент на вимогу Страховика шляхом направлення письмового повідомлення Страхувальнику за 30 календарних днів до бажаної дати припинення дії такого страхування. У такому разі Страховик зобов'язаний повернути незароблену частку страхового платежу за період, що залишився до дати закінчення строку дії Договору страхування за вирахуванням витрат на ведення справи та суми сплаченого страхового відшкодуванням.

Збитки, спричинені внаслідок страйків та масових заворушень, що мають місце протягом періоду послідовних 72 (сімдесятьох двох) годин розглядаються як один страховий випадок. Усі окремі збитки Страхувальника, що зумовлені або причиною настання яких є одна й та сама подія, вважаються одним страховим випадком. Однак тривалість події, що може бути визнана одним страховим випадком, обмежується 72 (сімдесятьма двома) послідовними годинами. По будь-якому випадку, тривалістю більше ніж визначено вище, Страховик поділяє подію на два чи більше страхових випадки з урахуванням наступних вимог:

- період першого страхового випадку починається в день і час початку першого страхового випадку, за яким Страховиком здійснюється виплата страхового відшкодування;
- два періоди страхових випадків не можуть перетинатися між собою в часі, та не може бути проміжку між двома періодами.

Якщо вартість Застрахованого майна на момент настання страхового випадку перевищує страхову суму, то має місце неповне майнове страхування (страхування у частці). У такому разі при розрахунку розміру страхового відшкодування має застосовуватись умова щодо виплати страхового відшкодування в частці, але в межах ліміту, що передбачений для цього страхового ризику в Договорі з врахуванням умов щодо часткової відміни умови про неповне страхування (страхування у частці), якщо її застосування прямо передбачено Договором страхування.

Страховання на випадок Страйків та масових заворушень не поширюється на:

- збитки, викликані постійним або тимчасовим позбавленням можливості розпорядження Застрахованим майном внаслідок його націоналізації, конфіскації, реквізиції або арешту по розпорядженню будь-якого органу влади;
- збитки внаслідок постійної або тимчасової втрати можливості розпорядження Застрахованим майном внаслідок того, що воно зайняте, захоплене, привласнене будь-якою особою;
- непрямі збитки, упущену вигоду або будь-яку відповідальність перед третіми особами. При цьому відповідно до підпунктів б) та в), Страховик не звільняється від обов'язку відшкодувати збитки, завдані Застрахованому майну до моменту втрати Страхувальником можливості використання їх або до моменту тимчасового позбавлення можливості розпорядження майном.

На додаток до виключень Умов Договору також не відшкодовуються збитки внаслідок:

- війни, військового вторгнення, дій ворожих сил, воєнних дій або маневрів (незалежно від того, чи була оголошена війна або ні), громадянської війни;
- заколоту, масового заворушення, які за розмахом наближаються до народного повстання, озброєного повстання, бунту, направленого на повалення існуючого режиму, влади, революції, встановлення воєнного режиму або узурпації влади;
- будь-яких дій осіб, що діють від імені або у зв'язку з будь-якими організаціями, діяльність яких направлена на повалення, з використанням сили, існуючого де-юре або де-факто уряду, або здійснення на нього впливу за допомогою тероризму або насильства.

При будь-якому судовому позові, судовому процесі або іншому розгляді, в процесі якого Страховик стверджує, що будь-який збиток або шкода не покриваються Договором страхування в межах даної Додаткової умови, тягар доказів того, що такий збиток є застрахованим, покладається на Страхувальника, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.4.40. Додаткові ризики/страхові покриття/відміна/зміна виключень. Терористичний акт.

Під терористичним актом розуміють застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини, або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або невчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста).

Терористичний акт – дії, що кваліфікуються як злочин у відповідності до чинного кримінального законодавства України.

Серія послідовних подій при страхуванні терористичного акту. Серія послідовних подій, що сталися в результаті терористичного акту, вважається одним страховим випадком, якщо такі події мали місце протягом послідовних 72 годин та були виконані під єдиним керівництвом, з єдиною метою або з єдиної причини. Страховик не відшкодовує будь-які збитки внаслідок терористичного акту, що вчинені до дати початку строку дії Договору або після його закінчення, крім випадків, коли перша атака (з серії, що у сукупності продовжувалась 72 години) сталася до закінчення строку дії Договору.

При страхуванні ризику **Терористичний акт** не визнається страховим випадком та Страховик не сплачує страхове відшкодування, якщо збиток майновим інтересам Страхувальника завданий прямо або опосередковано в результаті:

- ядерного вибуху, ядерної реакції, радіоактивного випромінювання або радіоактивного забруднення, незалежно від того, чим могло бути спричинено такий ядерний вибух, ядерну реакцію, ядерне випромінювання або радіоактивне забруднення;
- війни, вторгнення або воєнних дій (незалежно від того, чи була оголошена війна або ні), ворожих актів державних або місцевих урядових органів, громадянської війни, бунту, повстання, революції, воєнного стану або узурпації влади, страйків, масових заворушень;
- арешту або законного або незаконного заволодіння, якщо такий збиток не завданий безпосередньо в результаті терористичного акту;
- конфіскації, націоналізації, реквізиції, затримання, ембарго, карантину або будь-якого іншого випадку за розпорядженням громадських або урядових органів, який обмежує Страхувальника у використанні власного Застрахованого майна, а також внаслідок актів контрабанди або незаконного перевезення або нелегальної торгівлі;
- витоку або викиду забруднюючих речовин, що можуть бути твердими, рідкими, газоподібними або речовинами теплової дії, токсичними, небезпечними речовинами або речовинами, присутність, наявність або викид яких створює небезпеку або загрожує життю та здоров'ю людей або навколишньому середовищу;
- емісії, викиду, розсіювання, розповсюдження будь-яких хімічних або біологічних речовин;
- емісії, викиду, розсіювання, розповсюдження будь-яких речовин, що містять азбест;
- штрафів, пені або будь-яких інших штрафних санкцій, назначених Страхувальнику по рішенням суду, органів державної влади або за будь-яким договором, контрактом;
- використання електронних засобів, включаючи, створення зловмисних програм, кодів та використання комп'ютерних мереж у злочинних цілях, несанкціоноване використання, спроби подолання або обходу систем або занесення будь-якого комп'ютерного вірусу, злову або надання несанкціонованих інструкцій та кодів, або застосування будь-якої електромагнітної зброї. Це виключення не поширюється на збитки внаслідок використання будь-якого комп'ютера, комп'ютерної системи або комп'ютерного програмного забезпечення або іншої електронної системи у системі запуску або управління будь-якої зброї або ракети;
- хуліганства, вандалізму або інших протиправних дій третіх осіб, направлених на знищення або пошкодження Застрахованого майна, протесту, бунтів, страйків, масових заворушень, робочих страйків, умисного припинення або сповільнення темпів роботи та опору локаутам;
- дій будь-яких державних органів або органів місцевого самоврядування внаслідок видання будь-яких наказів або законів у сфері реконструкції, ремонту, монтажу, демонтажу Застрахованого майна;
- заходів, що вживаються з метою запобігання, придушення, виявлення або контролю реального або потенційного терористичного акту або диверсії (введення в оману щодо можливого вчинення терористичного акту та диверсії або закладання вибухових пристроїв тощо);
- втрати можливості використання Застрахованого майна, втрати позицій на ринках, доходу, упущеної вигоди, знецінення, зменшення можливостей або збільшення витрат;
- факторів, що включають, але не обмежуються, припиненням, коливанням, нерегулярністю, недостатністю постачання води, газу, електроенергії, телекомунікаційних або будь-яких інших послуг;
- загрози терористичного акту або диверсії, хибного сигналу щодо мінування або підготовки терористичного акту або диверсії введення в оману, у тому числі, якщо вони призвели до додаткових витрат;
- мародерства, крадіжки зі зломом, з проникненням, грабежу, розбою, крадіжки без злову;
- нез'ясування зникнення або нез'ясованої втрати, збитків, нестач, виявлених під час інвентаризації;
- ураження пліснявою, грибок, спорами або іншими мікроорганізмами будь-якого виду або походження, включаючи, але не обмежуючись, будь-яку субстанцію або речовину, присутність якої несе реальну або потенційну загрозу для організму людини.

3.5. Конкретний перелік страхових випадків, страхових ризиків та додаткового покриття за кожним окремим договором страхування визначається страхувальником та страховиком при укладанні договору страхування та зазначається в такому договорі страхування.

3.6. Дія договору страхування не поширюється на події, що мають ознаки страхового випадку, які настали до набрання чинності договору страхування.

3.7. **Строк дії договору** страхування встановлюється за згодою Страховика і Страхувальника та зазначається в договорі страхування.

3.8. Територія дії договору страхування є територія (адреса), зазначена у договорі страхування.

3.9. Територія дії договору страхування є будівлі, приміщення, а також земельні ділянки, що знаходяться за адресою, вказаною у договорі страхування, де розташовано застраховане майно.

3.10. Рухоме майно вважається застрахованим тільки на території, в приміщенні, будівлі тощо, які вказані в договорі страхування (за територією дії договору страхування).

3.11. Якщо застраховане майно видаляється з території дії договору страхування (при переміщенні рухомого майна за межі вказаної території) без узгодження зі Страховиком, дія страхового захисту щодо такого майна припиняється з моменту видалення (переміщення) об'єкта майна з зазначеної території.

3.12. **Страхова сума** – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до Договору зобов'язаний провести виплату при настанні Страхового випадку.

3.13. Страхова сума є максимальною сумою, що може бути виплачена Страхувальнику за усіма страховими випадками, що сталися протягом строку дії Договору страхування із Застрахованим майном, у відношенні до якого вона встановлена.

3.14. Страхова сума може бути встановлена по групі (категорії) Застрахованого майна, по кожній одиниці Застрахованого майна та за Договором страхування в цілому (загальна Страхова сума).

3.15. Договором страхування можуть бути встановлені ліміти (субліміти) страхової суми (надалі – ліміти відшкодування) Страховика. Ліміт відшкодування Страховика – грошова сума в межах страхової суми, що встановлює та (або) обмежує суму страхового відшкодування по окремому Страховому випадку/Страховому ризику, групі Страхових ризиків, групі (категорії) Застрахованого майна, одиниці Застрахованого майна, виду додаткових витрат, додаткових умов страхування. Ліміт відшкодування входить до Страхової суми.

3.16. Страховик не несе відповідальності і не відшкодовує ту частину збитків, що перевищує Страхову суму (відповідний ліміт відшкодування).

3.17. Після виплати страхового відшкодування Страхова сума зменшується на суму виплаченого відшкодування. Страхова сума вважається зменшеною з дати настання Страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування. У разі відновлення або заміни втраченого або пошкодженого Застрахованого майна Страхувальник за погодженням із Страховиком має право за додатковий Страховий платіж відновити (змінити) Страхові суми до необхідного розміру в межах нової відновлювальної вартості.

3.18. **Базисом для визначення страхової суми** за кожним об'єктом страхування, за погодженням Страховика та Страхувальника за конкретним Договором може бути вартість:

3.18.1. **Дійсна (ринкова) вартість** об'єкта майна, яка встановлюється за цінами і тарифами, що діють на дату оцінки вартості (наприклад, на момент укладення договору страхування або на момент непосредно перед настанням страхового випадку).

Дійсною (ринковою) вартістю вважається вартість майна в місці його перебування на дату оцінки вартості, яка визначається виходячи з витрат, необхідних для оплати вартості відновлювального ремонту пошкодженого майна до початкового стану з урахуванням зносу застрахованого майна або придбання нового майна, повністю аналогічного втраченому.

Дійсна (ринкова) вартість майна (його складових) - вартість, за яку можливе відчуження майна (його складових) на ринку подібного майна (його складових) на дату оцінки вартості за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного дослідження ринку подібного майна за умови, що кожна з сторін діяла зі знанням справи, розсудливо і без примусу.

Дійсна (ринкова) вартість може визначатися на підставі таких документів: акту (висновку) товарознавчого дослідження (експертизи), договору купівлі-продажу, рахунку-фактури, каталогу офіційного дилера або інших офіційних каталогів та документів, що містять інформацію про вартість аналогічного майна в даному регіоні.

3.18.1.1. Для нерухомого майна – як вартість будівництва (придбання) повністю аналогічних будівель і споруд у даній місцевості, враховуючи знос та експлуатаційно-технічний стан будинку або споруди;

3.18.1.2. Для рухомого майна (обладнання, машин та інвентарю, меблів, побутової техніки, електроніки, комп'ютерної техніки тощо, окрім ТМЦ, окрім ТМЦ) – виходячи з суми, необхідної для придбання повністю аналогічного майна, за вирахуванням зносу;

3.18.1.3. Для ТМЦ, що виготовляються Страхувальником (як для незавершеного виробництва, так і готової продукції) – як витрати виробництва, необхідні для виготовлення аналогічних предметів, але не більше їх продажної ціни;

3.18.1.4. Для ТМЦ, якими Страхувальник торгує, а також для сировини, закупленої Страхувальником – їх вартістю за цінами, необхідними для їх повторної закупівлі.

3.18.1.5. Для Земельної ділянки – у розмірі ринкової вартості земельної ділянки для даної місцевості, аналогічно тій, що приймається на страхування, за своїми проектними характеристиками.

3.18.1.6. Для Скла – вартості придбання аналогічного за призначенням та якістю скла з урахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану застрахованого майна а також затрат на монтажні роботи.

3.18.2. **Відновлювальна вартість** – вартість відновлення об'єкту майна, сума грошових витрат, необхідна для оплати вартості відновлення об'єкту майна в сучасних умовах або для оплати вартості придбання майна, аналогічного тому, що застраховане, без урахування зносу. Термін „Відновлювальна вартість” застосовується для страхової оцінки вартості об'єкту майна, що підлягає страхуванню. Укладення договору страхування за відновлювальною вартістю об'єкту майна означає виплату страхового відшкодування при

настанні страхового випадку у розмірі витрат, необхідних для відновлення об'єкту майна до його первинного (нового) стану без урахування зносу та з урахуванням інших умов договору страхування :

3.18.2.1. Для нерухомого майна – вартість будівництва нового, аналогічного за призначенням та конструкцією та матеріалам, що використовуються, будинку або споруди в даній місцевості без урахування зносу та експлуатаційно-технічного стану застрахованого майна;

3.18.2.2. Для рухомого майна (обладнання, машин та інвентарю, меблів, побутової техніки, електроніки, комп'ютерної техніки тощо, окрім ТМЦ) – обладнання, машин та інвентарю, меблів, побутової техніки, електроніки, комп'ютерної техніки тощо – вартості придбання аналогічних за призначенням та якістю нових предметів без урахування зносу та експлуатаційно-технічного стану застрахованого майна;

3.18.2.3. Для ТМЦ, що виготовляються Страхувальником (як для незавершеного виробництва, так і готової продукції) – як витрати виробництва, необхідні для виготовлення аналогічних предметів, але не більше їх продажної ціни;

3.18.2.4. Для ТМЦ, якими Страхувальник торгує, а також для сировини, закупленої Страхувальником – їх вартістю за цінами, необхідними для їх повторної закупівлі.

3.18.2.5. Для Скла – вартості придбання аналогічного за призначенням та якістю скла з урахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану застрахованого майна а також затрат на монтажні роботи.

3.18.3. **Інша вартість** – вартість майна (балансова, заставна тощо), визначена в Договорі страхування за методикою оцінки іншою, ніж зазначено в п. 3.16.1-3.16.2 цих Умов.

3.19. Умовами Договору може бути передбачене застереження щодо страхової суми – **страхування в частці**, а саме: у разі, коли страхова сума становить певну частку вартості Застрахованого майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків. Якщо виявиться, що на дату настання Страхового випадку Страхова сума менше вартості Застрахованого майна, на відсоток визначений Договором страхування, то Страховик відшкодовує Страхувальнику частину збитків, що понесені останнім, пропорційно відношенню Страхової суми до вартості майна на дату настання Страхового випадку.

3.20. **Додатково при страхуванні ТМЦ.**

При визначенні вартості для страхування **товарних та матеріальних запасів** вартість обмежена величиною **середньомісячного залишку** (розраховується на підставі статистики (мінімум річної, якщо підприємство не є новим) шляхом сумування середніх залишків по місяцях та ділення такої суми на кількість місяців) / **максимального залишку** (вартості максимального завантаження складу, торгового приміщення тощо на підставі статистики зберігання (мінімум річної, якщо підприємство не є новим) та (або) можливостей місяця зберігання або плану, якщо склад є новим).

3.21. У разі потреби Страховик може вимагати документального підтвердження заявленої Страхувальником вартості майна щодо її відповідності заявленій вартості (дійсній, відновлювальній, оціночній, балансовій тощо) або проведення незалежної експертної оцінки вартості майна, заявленого на страхування.

3.22. Розмір Франшизи може встановлюватися за згодою Сторін у відсотках від Страхової суми або у відсотках від суми збитку або в абсолютному грошовому еквіваленті або кількісному значенні (наприклад, у секціях, метрах, одиницях тощо).

3.23. Якщо протягом строку дії Договору мали місце кілька Страхових випадків, розмір Франшизи вираховується від суми розрахованого збитку при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком.

3.24. Якщо в результаті одного Страхового випадку пошкоджено декілька застрахованих об'єктів або груп об'єктів, для яких у Договорі передбачені окремі Франшизи, то Франшизи враховуються при розрахунку страхового відшкодування по кожному об'єкту або групі об'єктів.

3.25. Договором може бути передбачено застосування Франшизи за Договором та (або) спеціальних Франшиз щодо окремих додаткових умов страхування, ризиків, одиниць або категорій Застрахованого майна тощо.

4. ВИНЯТКИ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. Якщо інше не передбачене Договором не визнаються Страховим випадком та не підлягають відшкодуванню шкода/збитки/витрати в результаті:

4.1.1. введення надзвичайного або особливого стану, громадянської війни, заколоту, революції, повстання, бунту, захоплення влади, дій озброєних повстанців, а також дій влади, що направлені на їх придушення; націоналізації, конфіскації, реквізиції, арешту та будь-якого іншого примусового вилучення, знищення або пошкодження майна за розпорядженням існуючого юридично або фактично органу військової або цивільної влади або невизнаних та (або) самопроголошених державних утворень, захоплення адміністративних будівель та (або) Застрахованого майна та (або) будівель та (або) споруд, в яких знаходиться Застраховане майно; дій групи зловмисників або осіб, які діють за дорученням політичних організацій чи взаємодіють з ними

- 4.1.2.** війни, вторгнення, ворожих дій та (або) будь-яких інших воєнних дій (незалежно від того, була оголошена війна чи ні), дії засобів ведення війни (у т.ч. мін, торпед, бомб, снарядів тощо), а також маневрів, навчань або інших військових заходів;
- 4.1.3.** протизаконних дій або бездіяльності державних органів та органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, у тому числі внаслідок видання протизаконних документів і розпоряджень;
- 4.1.4.** страйку, локауту, масових заворушень;
- 4.1.5.** будь-яких терористичних актів, диверсії, заходів щодо їх придушення, попередження та інших антитерористичних дій;
- 4.1.6.** будь-якої анексії або окупації території, на якій знаходиться Територія страхування, іншою державою із застосуванням сили;
- 4.1.7.** закидання іноземною державою або від її імені збройних банд, груп, найманців або регулярних сил, які застосовують зброю проти іншої держави, або за значної участі та підтримки іноземної держави в таких діях;
- 4.1.8.** розбою, грабежів та мародерства, умисного пошкодження або знищення застрахованого майна, що прямо або опосередковано впливають з подій, зазначених у п.п.4.1.1- 4.1.7 Умов;
- 4.1.9.** іонізуючої радіації, ядерної реакції, дії ядерного випромінювання, радіоактивного забруднення від будь-якого ядерного пального або будь-яких відходів спалення ядерного пального та інших наслідків, пов'язаних з розщепленням радіоактивних елементів; радіоактивних, токсичних, вибухонебезпечних або інших небезпечних властивостей будь-якого ядерного блоку або компоненту такого блоку;
- 4.1.10.** хімічного, біологічного забруднення (у тому числі витрати на розчищення території та Застрахованого майна від такого забруднення);
- 4.1.11.** Інфекційної хвороби. Незважаючи на будь-які інші положення цих Умов, Страховик не покриває будь-яку шкоду/збитки, витрати, що спричинені, відносяться до або виникають одночасно або в будь-якій іншій послідовності із інфекційної хвороби, введення санітарних, протиепідемічних (профілактичних) та/або карантинно-обмежувальних заходів.
- У контексті цього пункту, інфекційна хвороба – це будь-яка інфекційна або заразна хвороба (або група хвороб), що викликана патогенними мікроорганізмами, що включають (але не обмежуються цим) вірус, бактерію, паразит або інші організми або будь-яку їхню мутацію, незалежно від того, вважаються вони живими чи ні, та незалежно від способу їхньої передачі, у тому числі прямого чи опосередкованого.
- 4.1.12.** Дій Страхувальника (Вигодонабувача або будь-кого з осіб допущених до Застрахованого майна) в стані алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння або під дією інших одурманювальних речовин;
- 4.1.13.** Грубої необережності Страхувальника/Вигодонабувача, що підтверджується документами від компетентних органів (під «грубою необережністю» розуміється вчинення дій, які прямо заборонені чинним законодавством (законами, правилами, інструкціями тощо), та/або утримання від вчинення дій (бездіяльність), обов'язок виконання яких прямо передбачений чинним законодавством;
- 4.1.14.** невиконання, порушення чинних норм і розпоряджень органів відомчого і державного пожежного нагляду, встановлених правил збереження вогнебезпечних і вибухонебезпечних речовин та предметів або інших правил експлуатації, визначених для відповідного Майна;
- 4.1.15.** Утримання інженерних комунікацій та інженерного обладнання в аварійному або зношеному стані, у т.ч. внаслідок тривалої експлуатації або старості.
- 4.1.16.** ризиків інформаційних технологій, тобто руйнування, пошкодження, знищення або спотворення інформації, кодів, програм або програмного забезпечення з будь-якої причини (у т.ч. внаслідок вірусів, хакерських атак), а також будь-яких збоїв у роботі комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем; хибного або несанкціонованого програмування, перфорування, введення даних; втрати інформації, даних або носіїв, у тому числі через дію магнітного поля;
- 4.1.17.** умисних дій та (або) злочинної самовпевненості та (або) злочинної недбалості Страхувальника, його працівників, членів родини, довірених осіб, осіб, які користуються Застрахованим майном на правах оренди (найму, лізингу тощо);
- 4.1.18.** будь-яких дефектів машин і обладнання, що мали місце на момент укладення Договору та (або) мали бути відомі Страхувальнику на момент укладення Договору;
- 4.1.19.** дії шкідників та тварин (у тому числі птахів, гризунів, комах, паразитів тощо), цвілі, плісняви, грибка, спор або мікроорганізмів;
- 4.1.20.** постійно діючих факторів експлуатації, реакцій, що проходять внаслідок природних властивостей Застрахованого майна, поступового впливу будь-яких умов, у т.ч.:
- 4.1.20.1.** зносу Застрахованого майна, поступової втрати ним своїх природних якостей та корисних властивостей або погіршенням якостей через тривале використання або припинення використання;
- 4.1.20.2.** конденсату, відпрівання, просочування, корозії, окислювання, іржавіння, ерозії, бродіння, гниття, псування, розкладання, сухості, пересихання, шумування, втрати ваги, усихання, усадки, випаровування, витоку;
- 4.1.20.3.** повільного виділення тепла при внутрішніх процесах;
- 4.1.20.4.** самозапалення або інших екзотермічних реакцій;

- 4.1.20.5.** постійного впливу смогу, диму, пари, рідин, газів або пилу;
- 4.1.20.6.** коливання температури або вологості повітря, постійного або звичайного впливу погодних умов, які повинні братися до уваги внаслідок сезонних або місцевих умов;
- 4.1.20.7.** зміни смаку, кольору, запаху, структури, полірування, якості обробки або інших дефектів.
- 4.1.21.** обдурювання або введення в оману, включаючи шахрайство, шантаж, вимагання;
- 4.1.22.** нез'ясованої втрати, таємничого зникнення Застрахованого майна, причини, час, обставини або місце якого невідомі, нестач, встановлених під час інвентаризації, крадіжки без злому;
- 4.1.23.** збитків від крадіжки та розкрадання Застрахованого майна під час та безпосередньо після настання Страхових випадків, передбачених Договором;
- 4.1.24.** пошкодження, знищення, руйнування будівель або приміщень у будівлях, які побудовані з порушенням будівельних норм та правил, або будівлям, що перебувають у поганому технічному стані та (або) потребують капітального ремонту, призначені під знесення, а також майну, що перебуває в таких будівлях або приміщеннях, у тій мірі, у якій це вплинуло на факт настання випадку та розмір збитку;
- 4.1.25.** експлуатація Застрахованого/ пошкодженого майна в роботі після настання Страхового випадку без належного ремонту або якщо ремонт такого майна проводився без згоди Страховика.
- 4.2. Не визнаються також Страховим випадком та не підлягають відшкодуванню шкода/збитки** внаслідок пошкодження, знищення або втрати Застрахованого майна в результаті:
- 4.2.1.** проведення реконструкції, будівельно-монтажних робіт, пусконаладжувальних робіт, комплексного випробування, технічного обслуговування, ремонтних робіт, тестування, використання та встановлення обладнання та устаткування при будівництві та монтажних роботах;
- 4.2.2.** дії корисного (робочого) вогню або тепла, необхідного для процесу обробки або з іншою метою (наприклад, сушіння, гарячої обробки або плавлення металів, точіння, різання, зварювання, використання паяльних ламп, гарячого бітуму та інші гарячі роботи);
- 4.2.3.** помилок у конструкції, дефектів лиття та матеріалів, виробничих дефектів, дефектів монтажу, якщо відповідальність за заподіяний збиток в силу гарантійних зобов'язань, законодавства або договору несе виробник, постачальник або особа, яка проводила їх ремонт або обслуговування;
- 4.2.4.** процесу виробництва, обробки, переробки, переміщення по Території страхування або за її межі, навантаження, розвантаження, перевезення Застрахованого майна;
- 4.2.5.** обвалу, зсуву, просідання та іншого руху ґрунту внаслідок будь-якої діяльності людини щодо переміщення ґрунту або впливу на нього (у тому числі виймання ґрунту, прокладки підземних комунікацій, проведення підричних робіт, розробки та видобутку корисних копалин, динамічних впливів на ґрунт, вібрацій);
- 4.2.6.** Обвалу застрахованого нерухомого Майна або нерухомого майна, у межах якого розташоване застраховане рухоме Майно, якщо цей обвал не викликаний настанням страхових ризиків;
- 4.2.7.** дії ґрунтових вод, затоплення ґрунтовими водами, якщо Договором не передбачено страхування цього ризику;
- 4.2.8.** Осідання/просідання Майна (в т.ч. розтріскування, розбухання, скорочування чи поширення фундаментів, стін, стель, конструкцій даху, доріг, бордюрів, загорож, підпірних стінок чи басейнів тощо), якщо це осідання ґрунту не викликано настанням страхових ризиків;
- 4.2.9.** осідання, розтріскування, стискання, розширення або здуття покриття доріг та тротуарів, фундаментів, стін, несучих конструкцій або перекриттів будівель та споруд;
- 4.2.10.** проникнення у застраховане приміщення/будівлю або приміщення, де знаходиться Застраховане майно, рідин (у т.ч. дощу, снігу, граду або бруду) через незачинені вікна, двері, покрівлю, отвори, що зроблені навмисно або виникли внаслідок старості, зношеності, неналежної експлуатації або будівельних/виробничих дефектів, якщо тільки вони не утворились внаслідок застрахованих за Договором ризиків;
- 4.2.11.** нанесення на Застраховане майно графіки, малюнків, надписів та ін. аналогічних ушкоджень;
- 4.2.12.** негерметичності з'єднань труб, незадовільного стану зварних та різьбових з'єднань трубопроводів системи водопостачання та (або) системи опалення, що існували на момент укладання Договору;
- 4.2.13.** псування Застрахованого майна, що потребує певного температурного режиму та псується внаслідок виходу з ладу машин та обладнання;
- 4.2.14.** будь-яких зовнішніх впливів на Застраховане майно, що не є внутрішньою поломкою, зокрема але не обмежуючись цим: пожежа, вибух, стихійні явища, пошкодження водою внаслідок аварій систем водопостачання/водовідведення/опалення або внаслідок помилкового спрацювання систем автоматичного пожежогасіння, протиправної дії третіх осіб, наїзд транспортних засобів або падіння літаючих апаратів;
- 4.2.15.** опосередкованої дії атмосферної електрики (непрямої дії блискавки) на Застраховане майно, що вийшло з ладу та (або) поплавилось та (або) обгоріло під впливом сили індукції електроенергії, що викликана атмосферним розрядом, перепаду напруги, зміни сили струму тощо, за винятком випадків, коли такі явища спричинили виникнення та подальше розповсюдження пожежі на інше Застраховане майно, але вартість майна, що стало причиною іскріння та оплавилось або обгоріло, не відшкодовується;
- 4.2.16.** збитки внаслідок пожежі, що викликана електричним іскрінням, неполадками або неполадженням електричних пристроїв, приборів, проводки та інших електричних пристроїв, за винятком випадків, коли

мала місце виключно внутрішня поломка Застрахованого майна, без займання, відкритого полум'я та/або задимлення;

4.2.17. втрата або пошкодження майна в результаті прориву та (або) витоку розплавлених матеріалів або розплавів та (або) їхнього застигання, загоряння від впливу попадання на Застраховане майно перегрітих мас, розплавлених матеріалів або розплавів (при цьому, якщо виникла пожежа та поширилися на інше Застраховане майно, крім того, що спричинило виток перегрітих мас, розплавлених матеріалів або розплавів, загоряння від їх впливу, збиток такому іншому майну вважається страховим та не є виключенням);

4.2.18. поломки, неправильної експлуатації або тимчасового припинення використання повітряних кондиціонерів, систем охолодження та обігріву майна, а також систем, що підтримують мікроклімат;

4.2.19. недостатності, нестабільності, відключення або припинення опалення, енерго-, водо-, газопостачання або постачання будь-яких інших послуг;

4.2.20. звукового удару;

4.2.21. проведення випробувань або експериментальних робіт, при яких були навмисне завищені нормальні експлуатаційні навантаження, пусконаладжувальних, ремонтних робіт, під час монтажу/демонтажу машин та обладнання, наладки обладнання (підкручування, налагодження);

4.2.22. дефектів естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування та ін.).

4.3. Страхування за цими Умовами не поширюється на:

4.3.1. будь-які збитки, що відбулися на тимчасово окупованій території, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження; території населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення (розмежування) та території, на яких ведуться бойові дії (перелік таких територій визначається на дату подій, що має ознаки страхового випадку, відповідно до законодавства); території проведення оголошеної або не оголошеної війни та території яка знаходиться ближче ніж 50 (п'ятдесят) кілометрів до лінії розмежування з окупованими територіями.

4.3.2. об'єкти, що підлягають знесенню, з моменту подання офіційної заяви або розпорядження влади, об'єкти в аварійному стані, ветхі та старі будинки та/або приміщення в них та/або рухоме майно в них, у стані, при якому конструкції або будівля в цілому в результаті високого фізичного зносу припиняють задовольняти заданим експлуатаційним вимогам;

4.3.3. будівлі та (або) споруди, що не введені в експлуатацію або будівлі (споруди), у яких не ведеться господарська діяльність та в них відключені (але передбачені) системи комунального забезпечення (електропостачання, водопостачання, опалення, каналізація, газифікація) та майно, що знаходиться в них;

4.3.4. зернові запаси та/або зерносушильне обладнання та/або приміщення, де зберігаються зернові запаси, та/або підприємств лісопильної та лісообробної промисловості тощо, внаслідок його самозаймання або нагрівання, вибуху або займання пилу або повітряно-пилової суміші.

4.3.5. Рухоме майно, що знаходиться на відкритих, негороджених майданчиках, що не охороняються;

4.3.6. Застраховане майно під час переміщення Територією страхування або за її межі, навантаження, розвантаження та (або) перевезення наземним, залізничним, повітряним та водним транспортом;

4.3.7. Ушкодження ТМЦ, що зберігаються на відстані менше 20 см від підлоги (крім ТМЦ, що зберігається насипом або навалом), 50 см від джерел електричного освітлення, 10 см від приладів опалення, або проходи між штабелями менше ніж 70 см;

4.3.8. об'єкти інтелектуальної власності, майнові права, нематеріальні активи;

4.3.9. майно, устаткування, розташоване на зовнішніх стінах та (або) даху будівель та (або) споруд (у т.ч. вивіски, реклама, навіси, ставні, антени, крім обладнання, що призначено для монтажу та експлуатації безпосередньо на зовнішніх стінах або даху);

4.3.10. моделі, макети, наочні посібники, виставкові примірники/екземпляри, зразки будь-якої продукції у вигляді виробів, пристосувань, машин, механізмів, технологічного устаткування, транспортних засобів, будівель, дослідні зразки (прототипи);

4.3.11. грошові кошти, готівка у будь-якій валюті, платіжні картки, засоби платежу у будь-якій формі, акції, облігації та інші цінні папери, акти, свідоцтва про право власності або грошові зобов'язання, акцизні марки;

4.3.12. коштовні метали у злитках та коштовне каміння без оправ, вироби з коштовних металів, коштовних та напівкоштовних каменів, ювелірні вироби, прикраси та подібне майно;

4.3.13. твори мистецтва, антикваріат, колекції, колекційні речі, марки, монети, грошові знаки, малюнки, картини, скульптури, старовинні або класичні автомобілі тощо;

4.3.14. хутро та вироби з хутра;

4.3.15. особисте майно, що належить працівникам Страхувальника, тобто предмети, що є власністю працівників Страхувальника (одяг, спеціальна література, автомобілі, велосипеди, сумки, музичні інструменти, інструментарій тощо);

4.3.16. інженерні споруди, у т.ч. залізничні шляхи, дороги, дамби, греблі, резервуари, тунелі, мости, доки, пірси, причали, наземні водойми, підземні водойми, канали, трубопроводи (що не є невід'ємною частиною будівлі та (або) технологічного процесу);

4.3.17. стоки, дренажні труби, траншеї, тротуари, внутрішні двори та інші вимощені поверхні;

4.3.18. продукція, виробництво якої не завершено, якщо збиток спричинено виробничими або переробними

операціями, які призвели до пошкодження такого майна в процесі переробки, обробки, виробництва, пусконаладжувальних робіт, комплексного випробування під навантаженням або в межах інших технологічних процесів;

- 4.3.19. сцени, навіси, тенти, надувні конструкції (їхній вміст) та інші тимчасові споруди;
 - 4.3.20. рухоме майно на виставках, презентаціях, експозиціях, ярмарках, аукціонах та інше майно, що переміщується у зазначені місця з постійного місця розміщення, зберігання, використання;
 - 4.3.21. будь-яке майно на ринках та базарах, малі архітектурні форми (кіоски, лотки тощо), фундаментні споруди, призначені для проведення вуличної торгової або комерційної діяльності та майно в них;
 - 4.3.22. транспортні засоби у русі та (або) під час використання на дорогах загального користування, залізничні локомотиви, рухомий склад, самохідні машини, водний, повітряний та космічний транспорт;
 - 4.3.23. плани, документи, креслення, схеми, рукописи, фотознімки, електронні носії інформації;
 - 4.3.24. рослини, сільськогосподарські культури, дерева, пасовища, тварини, птахи, риби та інші живі істоти;
 - 4.3.25. майно у шахтах, під землею, свердловини, бурове устаткування, корисні копалини, наприклад, нафта, газ або природні родовища, майно за береговою лінією ріки, озера, моря, океану (офшорні ризики);
 - 4.3.26. будь-яке майно на території атомних станцій;
 - 4.3.27. атомні реактори, будівлі, в яких знаходяться реактори, а також будь-яке обладнання та машини у таких будівлях та (або) спорудах;
 - 4.3.28. будь-яке майно на території, що використовується або використовувалась для виробництва ядерної енергії або виробництва, використання, передачі або зберігання ядерних матеріалів;
 - 4.3.29. лінії електропередач, підтримуючі їх споруди та (або) комунікації в радіусі більше треста метрів від Застрахованого майна та (або) застрахованого цілісного майнового комплексу;
 - 4.3.30. незавершене будівництво, будівлі, споруди, що є об'єктом будівельно-монтажних робіт;
 - 4.3.31. майно на складах-холодильниках та (або) майно, яке потребує спеціального температурного режиму зберігання, що пошкоджене або втрачене внаслідок виходу з ладу (незалежно від причини цього) холодильного обладнання або обладнання, що підтримує відповідний температурний режим зберігання;
 - 4.3.32. товарно-матеріальні цінності з простроченим строком придатності або строком реалізації;
 - 4.3.33. товарно-матеріальні цінності, щодо яких Страхувальник не веде деталізований аналітичний облік такого майна;
 - 4.3.34. об'єкти космічної інфраструктури;
 - 4.3.35. будівлі розташовані на воді;
 - 4.3.36. підприємства нафтохімічної промисловості;
 - 4.3.37. сміттєпереробні заводи;
 - 4.3.38. виробництво пороху та вибухівки.
 - 4.3.39. будівлі та (або) споруди в аварійному або зношеному стані внаслідок тривалої експлуатації або старості, а також майно, що знаходиться в них, несправне і непридатне до експлуатації майно;
 - 4.3.40. майно, що використовується не за призначенням;
 - 4.3.41. майно, яке виключене з цивільного обігу або обмежене в обігу згідно з чинним законодавством України;
 - 4.3.42. майно, яке знаходиться в зоні, яка офіційно визнана (або має статус) компетентними державними органами зоною стихійного лиха, якщо таке оголошення було зроблено до укладання Договору, надзвичайного стану, бойових дій, військового стану.
- 4.4. Дія Договору не поширюється на майно, яке знаходиться в застрахованих приміщеннях, але яке не є застрахованим за даним Договором.
- 4.5. **До Страхових випадків не відносяться** і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника пов'язані з подією:
- 4.5.1. що не обумовлена, як Страховий випадок у Договорі;
 - 4.5.2. що мала місце до початку дії Договору або після його закінчення;
 - 4.5.3. що відбулася поза вказаною в Договорі територією або місцем страхування;
 - 4.5.4. причини, час, обставини або місце якої невідомі, та (або) які не можуть бути підтверджені документально.
- 4.6. **Не підлягають відшкодуванню:**
- 4.6.1. штрафи, пені та інші стягнення;
 - 4.6.2. витрати з відшкодування моральної шкоди, втраченої вигоди;
 - 4.6.3. шкода, завдана навколишньому природному середовищу;
 - 4.6.4. шкода, завдана життю, здоров'ю або майну третіх осіб.
- 4.7. Не визнаються Страховим випадком та не підлягають відшкодуванню шкода/збитки внаслідок пошкодження, знищення або втрати Застрахованого майна в результаті випадків, що передбачені спеціальними виключеннями та обмеженнями Договором та (або) визначеннями Страхових випадків та Страхових ризиків, категорій (груп майна) та (або) додаткових умов страхування, якщо вони передбачені Договором.

4.8. При страхуванні ризику **Усі ризики зовнішнього впливу, що не підпадають під виключення та обмеження страхування** також не підлягають відшкодуванню збитки, що прямо або опосередковано сталися в результаті:

4.8.1. введення в експлуатацію, пусконаладжувальних робіт, випробувань, тестування, самої експлуатації, технічного обслуговування або ремонту механічного, електротехнічного або електронного устаткування (наприклад, помилки та недбалість персоналу, відмова вимірювального, контрольного, розподільного або регулюючого устаткування, нестача води або мастильного матеріалу та ін.);

4.8.2. видалення азбесту, діоксину або поліхлорбіфенолів (надалі – матеріали) з будь-яких частин Застрахованого майна (при цьому також виключаються будь-які пов'язані з цим витрати), крім випадків, коли такі «матеріали» є складовою частиною Застрахованого майна та були пошкоджені в результаті дії застрахованих за Договором страхування ризиків; реконструкції, ремонту, знищення, розчищення завалів, повного або часткового зупинення експлуатації Застрахованого майна, що містить «матеріали», на виконання будь-яких чинних законів або нормативних актів, що регламентують їх використання (у т.ч. виключаються будь-які пов'язані з цим витрати);

4.8.3. бурі, урагану або іншого руху повітряних мас, викликаного природними процесами в атмосфері, якщо швидкість вітру, що заподіяв збиток, не перевищувала 17,2 м/с. Швидкість вітру підтверджується довідками відповідних гідрометеорологічних установ;

4.8.4. тиску снігового покриву, що виник в результаті поступового накопичення снігових мас, коли з дати останнього офіційно зареєстрованого сильного снігопаду (випадіння опадів снігу за 12 годин у кількості 20 мм і більше згідно з довідкою відповідних гідрометеорологічних установ, що має бути надана Страхувальником у разі настання Страхового випадку за ризиками з числа Стихійні явища) минуло більше 36 (тридцяти шести) годин;

4.8.5. нез'ясованої втрати, таємничого зникнення, нестач, встановлених під час інвентаризації, крадіжки без злому.

4.9. При страхуванні ризику **Бій скла** також не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні внаслідок:

4.9.1. переміщення (перевезення, перенесення) скла, проведення відповідних робіт по склінню;

4.9.2. виконання робіт по встановленню рам, видаленню або демонтажу скла, деталей із скла з віконних або дверних рам або інших місць їх постійного кріплення, фіксації або встановлення;

4.9.3. подряпин, відколів та ін. на поверхні скла, полірування або розпису, пошкодження або опадання напилювання, затемнення або нанесення надлишкової фарби на скло, застосування зварювальних і нагрівальних апаратів;

4.9.4. биття переносних дзеркал, пустотілого (дутого) скла та (або) освітлювальної арматури усіх видів, лампочок розжарювання, освітлювальних приладів;

4.9.5. випадкового або навмисного фарбування застрахованих стекол, розпису, гравірування, покриття плівкою або лаком, протравлення та сонцезахисної обробки скла, що встановлюється замість розбитого;

4.9.6. випадкового або навмисного наклеювання на застрахований об'єкт паперової, плівкової або іншої поліграфічної продукції (оголошення, реклама, плакати, листівки та ін.);

4.9.7. вібрацій, нормального осадження нових будівель.

4.10. *Додаткові обмеження які можуть бути застосовані Страховиком для промислових підприємств, складів, елеваторів. Страховик має право відмовити в страховому відшкодуванні, якщо невиконання Страхувальником вимог, перерахованих нижче, з'явилося причиною настання страхового випадку або спричинило істотний вплив на об'єм збитку:*

4.10.1. наявні засоби пожежегасіння і пожежної сигналізації (вогнегасники, пожежні гідранти, системи автоматичного пожежегасіння, пожежні датчики) встановлені, випробувані і підтримуються в робочому стані;

4.10.2. приміщення оснащені вогнегасниками згідно Правил пожежної безпеки, прийнятих в Україні;

4.10.3. куріння на складі строго заборонене. Таблички «Не палити» розташовані на видимих місцях, і зокрема біля входів в будівлю складу;

4.10.4. всі співробітники Страхувальника регулярно проходять інструктаж по правилах пожежної безпеки, але не рідше ніж один раз в 6 місяців;

4.10.5. охорона будівлі здійснюється 24 години в добу, 7 днів на тиждень;

4.10.6. співробітники охорони володіють навиками використання ручних засобів пожежегасіння;

4.10.7. пульти охоронною і пожежною сигналізацією знаходяться під постійним спостереженням;

4.10.8. електрична проводка регулярно перевіряється і підтримується в належному стані відповідно до стандартів, прийнятих в Україні, але не рідше ніж один раз на рік;

4.10.9. після закінчення робочого часу всі електроприлади (персональні комп'ютери, факсимільні апарати, копіювальні машини і так далі), які не повинні знаходитися постійно під напругою, мають бути знеструмлені. Проводяться періодичні перевірки і технічне обслуговування електричних мереж відповідно до норм, що діють в Україні, але не рідше ніж один раз на рік;

- 4.10.10.** всі вогневі роботи (зварка, різання, шліфівка, нагрівачи та інші) проводяться лише за наявності наряду-допуску, підписаного відповідальним за протипожежну безпеку, і при строгому дотриманні всіх необхідних протипожежних заходів;
- 4.10.11.** всі люки силосів і бункерів в перекриттях повинні закриватися кришками і бути герметичними;
- 4.10.12. При експлуатації технологічного і транспортного устаткування силосів і бункерів розсипу зерна і інших продуктів повинні своєчасно прибиратися;
- 4.10.13.** для запобігання відкладенням пилу швидкість повітря в горизонтальних воздуховодах має бути не менше 18 м/с;
- 4.10.14.** елеватори і хлібоприймальні підприємства мають бути обладнані установками централізованої передачі пилу пневматичним або механічним транспортом в цех відходів;
- 4.10.15.** зберігання на території і виробничих майданчиках зернових відходів, лушпиння і пил відкритим способом не допускається;
- 4.10.16.** бункера для зберігання відходів, пилу і пилоподібних продуктів розміщувати в елеваторах не допускається;
- 4.10.17.** зберігання палива і змашувальних матеріалів на відстані менше 20 метрів від сушарки не допускається;
- 4.10.18.** В процесі експлуатації необхідно систематично контролювати справність устаткування, у тому числі:
- контроль запиленого повітря у виробничих приміщеннях слід проводити не рідше ніж один раз на рік;
 - не рідше за один раз в рік заземлюючі пристрої піддають випробуванням для визначення величини опору, а огляд цілісності контактів і шин необхідно вести систематично.

5. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СТОPIН, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ТА/АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

5.1. Страхувальник зобов'язаний:

- 5.1.1.** Сплачувати страхові платежі у порядку та строки, встановлені договором страхування.
- 5.1.2.** Перед укладенням договору страхування надати страховику інформацію, яка визначена у п. 12.2. Умов, що має істотне значення для оцінки страхового ризику, та протягом дії договору страхування повідомляти страховика про будь-яку зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку та розміру можливих збитків) та/або інших обставин, що впливають на розмір страхової премії за договором страхування у строк, визначений договором страхування.
- 5.1.3.** Інформувати страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, у порядку та строки, визначені договором страхування.
- 5.1.4.** Вживати заходів для запобігання настанню страхового випадку та зменшення наслідків страхового випадку.
- 5.1.5.** Перед укладенням договору страхування повідомити страховику про наявність страхового інтересу.
- 5.1.6.** При укладенні договору страхування повідомити страховика про інші чинні договори страхування щодо об'єкта страхування.
- 5.1.7.** До укладання та/або при укладанні договору страхування надати страховику (страховому посереднику) ідентифікаційні дані для перевірки в частині законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі – ПВК/ФТ).
- 5.1.8.** Повідомити страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дати настання суттєвих змін в своїй діяльності/ідентифікаційних даних, а також в інформації (даних), наданих в анкеті (опитувальнику) страховику, подавши оновлену анкету (опитувальник) та підтверджуючі документи на виконання вимог законодавства України щодо ПВК/ФТ.
- 5.1.9.** Надавати на усний та/або письмовий запит страховика інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для здійснення належної перевірки, актуалізації даних, а також для виконання страховиком інших вимог законодавства ПВК/ФТ.
- 5.1.10.** Здійснювати всі необхідні, можливі та доречні дії щодо запобігання виникненню подій та зменшенню їх наслідків, ставитися до Застрахованого майна так, ніби воно не є застрахованим. Не допускати дій або бездіяльності по відношенню до факторів, настання яких має вплив на ступінь страхового ризику, а у разі їх виникнення – вживати всіх можливих заходів для усунення обставин, що підвищують ступінь ризику, а при відсутності такої можливості – посилити існуючі заходи безпеки, в т.ч., але не обмежуючись: використовувати застраховане майно тільки за прямим призначенням, забезпечити безперебійне функціонування протипожежних/охоронних/інших систем/пристроїв/засобів, що були в наявності при укладанні Договору, дотримуватись порядку та правил протипожежної/охоронної безпеки (в т.ч., але не обмежуючись, Страхувальник зобов'язаний завжди тримати вікна та двері та інші шляхи доступу до застрахованого майна, що є застрахованим, або в якому зберігається застраховане майно, зачиненими під час

відсутності в ньому експлуатанта Майна забезпечити відповідні умови зберігання та експлуатації Майна (наприклад, своєчасно проводити чищення сонячних батарей/панелей/димарів від снігу, пилу, листя тощо).

5.1.11. Виконувати рекомендації компетентних органів і представників Страховика для запобігання виникненню збитків і пошкоджень.

5.1.12. При страхуванні «ТМЦ» – вести відповідно до вимог чинного законодавства бухгалтерський (складський) облік всіх ТМЦ, що зберігаються за місцем дії Договору, та зберігати облікові документи (дані) таким чином, щоб при настанні страхового випадку вони не могли бути знищені (втрачені) разом з Майном.

5.1.13. Забезпечити збереження бухгалтерських та інших документів, що дозволяють визначити майновий інтерес та розмір збитків, завданих Страхувальнику при настанні страхового випадку, та надавати їх на вимогу Страховика.

5.1.14. Повернути Страховику протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання обґрунтованої письмової вимоги Страховика виплачене страхове відшкодування (або відповідну частину), якщо згідно з чинним законодавством України, умовами Договору Страхувальник повністю або частково позбавляється права на його отримання.

5.1.15. Сприяти Страховику в реалізації регресних вимог до осіб, винних у заподіянні збитків. Для реалізації цього права Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі документи і докази, які він має щодо події. Якщо Страхувальник/Експлуатант відмовився від права вимоги (регресу) до особи, винної в їх заподіянні, або якщо реалізація цього права стала неможливою з вини Страхувальника, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

5.1.16. Повідомити Страховика про часткове або повне відшкодування збитків особою, винною у їх заподіянні, або іншою страховою компанією.

5.1.17. Після здійснення відновлювального ремонту Майна після настання страхового випадку письмово повідомити про це Страховика та надати йому можливість огляду відновленого Майна та складання акту огляду. Невиконання Страхувальником цього обов'язку дає право Страховику відмовити у виплаті страхового відшкодування по всіх наступних заявлених Страхувальником подіях, які в подальшому можуть бути кваліфіковані як страхові випадки, у разі співпадіння пошкоджень Майна.

5.1.18. У разі, якщо Застраховане майно, згідно з умовами Договору, є предметом застави/іпотеки, не здійснювати будь-яких дій, пов'язаних із заміною або припиненням прав Вигодонабувача і призначенням інших Вигодонабувачів за Договором, окрім випадків, якщо інше не буде письмово погоджено між Страховиком, Страхувальником і Вигодонабувачем.

5.1.19. Протягом 3 (трьох) робочих днів з дати надання Страховику письмової Заяви про подію сплатити Страховику несплачені страхові платежі за наступні періоди страхування.

Страхувальник зобов'язується протягом періоду страхування забезпечити:

- нормальну роботу застрахованих машин та обладнання відповідно до рекомендацій виробника, загальноприйнятих правил їхньої експлуатації та вказівок органів державної інспекції або інших компетентних органів;
- постійне технічне обслуговування застрахованих машин та обладнання, контроль за їхньою роботою та догляд за ним з боку кваліфікованого технічного персоналу;
- наявність поряд із застрахованим майном первинних засобів пожежогасіння (вогнегасників), під'єднаних пожежних рукавів у робочому стані, гідрантів у кількості, передбаченій відповідними правилами та нормами;
- вільний доступ до засобів пожежогасіння;

У випадку невиконання вищевказаних умов в цьому пункті Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування по збитках, що сталися внаслідок такого невиконання;

5.2. Страховик зобов'язаний:

5.2.1. У разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату у передбаченій договором страхування строк.

5.2.2. Протягом 10 (десяти) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхової виплати страхувальнику.

5.2.3. Не розголошувати відомості про страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом. З урахуванням вимог чинного законодавства забезпечувати зберігання та захист інформації, яка становить таємницю страхування, з метою недопущення її незаконного розкриття. Страховик, особи, які входять до складу органів управління та контролю Страховика, аудиторів, відповідальні актуарії, інші особи, які є працівниками Страховика, страхові посередники та їх працівники, інші особи, яким Страховик доручив виконання частини діяльності із страхування, зобов'язані забезпечувати зберігання та захист інформації, яка становить таємницю страхування, її нерозголошення та невикористання на свою користь чи на користь третіх осіб з метою недопущення її незаконного розкриття. За розголошення таємниці страхування передбачено настання відповідальності згідно з чинним законодавством.

5.2.4. Повідомити страхувальника у письмовій формі про прийняте рішення про відмову у здійсненні страхової виплати з обґрунтуванням підстави відмови у передбачений договором страхування строк.

5.2.5. Відмовитись від підтримання ділових відносин зі страхувальником (у т.ч. шляхом дострокового припинення дії договору страхування) або від проведення фінансової операції (виплати страхового відшкодування) у випадках, передбачених нормами законодавства ПВК/ФТ, зокрема у разі:

- якщо здійснення ідентифікації та/або верифікації страхувальника, а також встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників, є неможливим;
- якщо у страховика виникає сумнів стосовно того, що страхувальник виступає від власного імені;
- встановлення страхувальнику неприйнятно високого рівня ризику;
- ненадання страхувальником необхідних для здійснення належної перевірки страхувальника документів чи відомостей;
- подання страхувальником чи його представником страховику недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману страховика;
- якщо здійснення ідентифікації особи, від імені або в інтересах якої проводиться фінансова операція, та встановлення її кінцевого бенефіціарного власника або вигодоодержувача (вигодонабувача) за фінансовою операцією є неможливим;
- в інших випадках, передбачених законодавством України.

5.2.6. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування.

5.2.8. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика

5.3. Страхувальник має право на:

5.3.1. Отримання страхової виплати в розмірі та в порядку, передбаченому розділом 7,8 цих Умов.

5.3.2. Оскарження у судовому порядку відмови страховика у здійсненні страхової виплати.

5.3.3. Дострокове припинення дії договору страхування відповідно до умов, визначених у договорі страхування.

5.3.4. Відмову від укладеного договору страхування у випадках, передбачених договором страхування.

5.3.5. Отримання дублікату договору страхування у випадку його втрати в період дії договору страхування на підставі письмової заяви про видачу дублікату (якщо договір страхування укладається у формі паперового документу). Після видачі дублікату договору страхування втрачений примірник договору страхування вважається недійсним, і ніякі виплати згідно з ним не проводяться.

5.4. Страховик має право:

5.4.1. Відмовити у виплаті страхового відшкодування в разі невиконання страхувальником умов договору страхування та повідомити про це рішення страхувальника в письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови в строк, визначений в договорі страхування.

5.4.2. Самостійно з'ясувати причини та обставини настання події, що має ознаки страхового випадку, а також робити запити про відомості, пов'язані з настанням такої події, до компетентних (правоохоронних) органів, підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання події. При цьому такі дії страховика не розглядаються як визнання події страховим випадком. З цією метою страховик має право призначати незалежних експертів/оцінювачів та замовляти проведення експертного дослідження (висновку спеціаліста експертної організації, висновку оцінювача).

5.4.3. Перевіряти надану страхувальником інформацію, а також виконання ним умов договору страхування.

5.4.4. У разі отримання інформації про обставини, які стали причиною збільшення страхового ризику, вимагати зміни умов договору страхування або сплати додаткового страхового платежу відповідно до збільшення ризику.

5.4.5. Вимагати від отримувача страхової виплати повернути отриману страхову виплату, якщо протягом встановлених чинним законодавством строків позовної давності йому стали відомі обставини, які повністю або частково звільняють страховика від здійснення страхової виплати.

5.4.6. Відстрочити прийняття рішення щодо здійснення страхової виплати у випадках та на строк, що передбачені договором страхування.

5.5. Страхувальник несе майнову відповідальність за несвоєчасне виконання грошового зобов'язання шляхом сплати страховику пені в розмірі 0,01% від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожний день прострочення виконання грошового зобов'язання, але не більше ніж подвійна облікова ставка НБУ, що діяла в період, за який нараховується пеня.

5.6. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати шляхом сплати отримувачу страхової виплати пені в розмірі 0,01% від суми несвоєчасно виплаченої страхової виплати за кожний день прострочення виконання грошового зобов'язання, але не більше ніж подвійна облікова ставка НБУ, що діяла в період, за який нараховується пеня.

5.7. У разі виникнення за договором страхування судового спору щодо відмови у страховій виплаті, та/або визнання події страховим випадком, та/або щодо розміру страхової виплати, та/або щодо строків прийняття рішення страховиком за заявленою подією (у випадку, коли позов подано до суду до прийняття страховиком рішення за заявленою подією) на період з дати надходження позовної заяви до суду до вступу судового

рішення в законну силу не нараховується пеня та інші санкції за неналежне виконання зобов'язань, передбачені чинним законодавством України (інфляційні нарахування, штрафи, 3% річних тощо).

5.8. Сторони звільняються від відповідальності, якщо причиною невиконання або неналежного виконання обов'язків стали обставини непереборної сили (військові дії, масові безладдя, зміни законодавства тощо).

5.9. За невиконання або неналежне виконання інших зобов'язань за договором страхування, сторони несуть відповідальність у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

6. ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ПЛАТУ

6.1. У разі настання події, що передбачена Умовами (Договором) Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

6.1.1. Негайно у найкоротший час (не пізніше **5** (п'яти) годин) з моменту настання події (або виявлення події, або з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про настання події) повідомити про подію та викликати на місце відповідні компетентні органи, до компетенції яких належить встановлення факту та розслідування причин настання таких подій та (або) ліквідація їх наслідків (залежно від характеру події – структурні підрозділи ДСНС, МВС, МОЗ, органи пожежної охорони, аварійні служби газу, рятувальні, комунальні служби тощо) та вимагати від компетентних органів оформлення та надання документів щодо встановлення факту, причин та наслідків подій.

6.1.2. Вжити заходів щодо рятування Майна та зменшення розміру завданих збитків.

6.1.3. Негайно, але не пізніше **24** годин години з моменту настання події або з моменту виявлення події, або з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про настання події, повідомити Страховика про настання такої події за телефонами цілодобової гарячої лінії **0 800 501 486** (на території України).

Відсутність телефонограми у Страховика в зазначений строк є підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування. Представник Страховика може здійснювати фіксацію інформації про Подію шляхом запису телефонної розмови.

6.1.4. Не змінювати стан місця події після її настання та приймати заходи щодо збереження слідів події до огляду їх представниками компетентних органів.

6.1.5. До проведення огляду місця події та пошкодженого (знищеного) Майна представником Страховика та складання Акту огляду не переміщувати Майно, не змінювати обстановку місця події та не проводити ніяких робіт щодо відновлення Майна, окрім виконання заходів, необхідних для рятування Майна, людей, тварин чи запобігання надзвичайних ситуацій. Зберігати також записи і документи, майно, нерухомість тощо, що будь-яким чином пов'язані з подією. В разі зміни обстановки місця події без присутності представника Страховика, що обумовлено вказівками компетентних органів та розумінням безпеки, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний здійснювати фіксування (відео-, фотозйомка) процесу зміни місця події та надати відео-, фотоматеріали (в електронному вигляді) Страховику.

6.1.6. Надати Страховику або його представнику можливість взяти участь в заходах щодо зменшення збитків та рятуванню Майна, безперешкодно проводити огляд, обстеження пошкодженого Майна або його залишків, розслідувати причини і обставини події, яка сталась, а також здійснювати дії щодо визначення розміру збитків.

6.1.7. Повідомити Страховика, у зв'язку із заподіянням збитків Майну, про можливість пред'явлення права вимоги до осіб, винних у заподіянні збитків, вжити всіх можливих заходів для здійснення Страховиком права вимоги до винних осіб та, у разі отримання компенсації збитків від винних осіб, повідомити про такий факт Страховика.

6.1.8. Надати Страховику письмову Заяву про настання події протягом **3** (трьох) робочих днів з дня настання такої події. Перевищення строків щодо повідомлення Страховика та надання Страховику письмової Заяви про подію допускається, якщо Страхувальник не мав фізичної можливості зробити повідомлення (надати письмову Заяву про подію), що в обов'язковому порядку має бути підтверджено документально відповідними органами.

6.1.9. Надати Страховику документи, перелік яких визначених у розділі 7 цих Умов, не пізніше **45** (сорока п'яти) робочих днів з дати настання події, яка в подальшому може бути кваліфікована як страховий випадок

7. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

7.1. У разі настання події, що має ознаки страхового випадку, страховик зобов'язаний встановити факт, причини та обставини такої події та прийняти, з урахуванням умов договору страхування, рішення про визнання або невизнання випадку страховим.

7.2. Обов'язок підтвердження факту настання події, яка може бути визнана страховим випадком за договором страхування, покладається на Страхувальника (Вигодонабувача).

7.3. В цілях отримання страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) повинен надати Страховику такі документи, що підтверджують факт настання страхового випадку, причини та розмір збитків в строки, визначені в Договорі:

7.3.1. Заяву про подію та заяву на виплату страхового відшкодування, встановленого Страховиком зразка. У разі, якщо, згідно з умовами Договору, Майно є предметом застави/іпотеки, замість Заяви на виплату страхового відшкодування Страховику надається заява Вигодонабувача про спосіб виплати страхового відшкодування.

7.3.2. Договір та/або копію Договору (примірник Страхувальника).

7.3.3. Документи, що підтверджують майновий інтерес отримувача страхового відшкодування (Страхувальника, Вигодонабувача) щодо Застрахованого майна.

7.3.4. Установчі документи, свідоцтво про реєстрацію Страхувальника (Вигодонабувача) – юридичної особи (за наявності), виписка з ЄДРПОУ.

7.3.5. Документи компетентних органів, що підтверджують факт та обставини настання Страхового випадку, наприклад:

- Документи від компетентних органів України щодо підтвердження факту, причин, обставин настання події, яка в подальшому може бути кваліфікована як страховий випадок, у разі настання страхового випадку за ризиком «Пожежа» – довідку компетентних органів, яка підтверджує факт та причину виникнення пожежі;
- у разі настання страхового випадку за ризиком «Стихійні явища» – довідку метеорологічної або сейсмологічної служб, яка підтверджує погодні умови, що спричинили настання страхового випадку;
- у разі настання страхового випадку за ризиком «Вибух газу» «Вибух котельного обладнання» – акт або довідку Державної служби з надзвичайних ситуацій про причини настання випадку та заподіяння збитку;
- у разі настання страхового випадку за ризиком «Дія Води» – акт спеціалізованих служб, що здійснюють технічне обслуговування систем водопостачання, опалення, каналізації, аналогічних систем та мереж з описом причини виходу з ладу цих систем і визначенням винної сторони;
- у разі настання збитків в результаті **Протиправних дій третіх осіб**, у т.ч. крадіжки зі зломом, грабежу, розбою, пошкодження або знищення Застрахованого майна внаслідок протиправних дій третіх осіб та інших протиправних дій, що застраховані, – копію заяви Страхувальника до органів внутрішніх справ або інших компетентних органів, Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань, рішення компетентних органів (прокуратури, суду тощо) по справі і т.п., при наявності охорони силами сторонніх організацій – договір щодо надання охоронних послуг.
- у разі настання при настанні збитків в результаті **Наїзду транспортних засобів** – довідки компетентних органів, Витяг з Єдиного реєстру досудових справ і т.п. із зазначенням винної в заподіяному збитку особи;
- при **Падінні літаючого апарату** або інших предметів – довідка з міністерства з надзвичайних ситуацій або іншого компетентного державного органу із зазначенням причин, обставин випадку та розміру збитку та ін

Якщо інше не зазначене в договорі:

- документи про проведені останні перевірки органами пожежного нагляду, ДСНС, МВС на предмет дотримання вимог пожежної безпеки та документи про виконання вимог, зазначених в приписах по результатах перевірок, якщо такі приписи були висунуті;
- договори про встановлення та обслуговування пожежної, охоронної сигналізації та документи, в яких визначено, яким типом сигналізації було обладнано Майно
- роздруковані документи з приводу спрацювань всіх сигналізації у день настання події
- відео-, фотоматеріали (в електронному вигляді) з камер спостереження в день настання події та, при необхідності, в інші дні.
- відео-, фотоматеріали (в електронному вигляді) місця події, пошкодженого (знищеного) Майна.
- пояснення очевидців подій, якщо такі були.
- план-схеми розташування інженерних комунікацій (пожежної, водопостачання, водовідведення, електропостачання, опалення, вентиляції тощо).

Документи, що підтверджують прямий збиток Страхувальника, в т.ч., але не обмежуючись:

- Перелік всього пошкодженого/знищеного/викраденого Майна.
- Акт списання знищеного Майна.

- Договори купівлі-продажу Майна, акти прийому-передачі, рахунки, квитанції, кошториси та інші документи, що підтверджують вартість Майна та витрати на його придбання/створення/відновлення.

7.3.8. Для рухомого майна додатково:

7.3.8.1. Відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, інвентарні картки, рахунки, накладні, виписки з книг складського обліку тощо), оборотно-сальдові відомості за місцем зберігання обладнання.

7.3.8.2. Акти інвентаризації та протоколи інвентаризаційної комісії на останню звітну дату.

7.3.9. Для ТМЦ – бухгалтерські документи, які повинні містити облікові дані про наявність усіх товарно-матеріальних цінностей за місцем дії Договору, найменування, кількість і вартість, дані про дати розміщення на зберігання/реалізацію та їх вилучення за місцем дії Договору.

7.3.10. Документи, що підтверджують розмір необхідних витрат на ремонт або відновлення пошкодженого Майна.

7.3.11. Звіт про оцінку пошкодженого/знищеного/викраденого Майна, якщо така оцінка проводилася за ініціативою Страхувальника, складений відповідно до вимог чинного законодавства.

7.3.12. Документи, які підтверджують понесені додатково застраховані витрати Страхувальника, які передбачені Договором.

7.4. Документи, зазначені в цьому розділі Договору, мають бути належним чином оформлені, містити печатки, підписи, вхідні (вихідні) номери, дати. Якщо документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування надані Страховику у формі копій, то одержувач страхового відшкодування повинен надати можливість Страховикові звірити ці копії з оригіналами документів. Якщо документи, що необхідні для підтвердження настання страхового випадку та розміру збитку, не надані у повному обсязі та/чи у належній формі, або оформлені з порушенням існуючих норм (відсутній номер, дата, штамп, є виправлення тексту), то виплата страхового відшкодування не проводиться до усунення (виправлення) цих недоліків. Про наявність таких недоліків Страховик повідомляє Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі протягом **15** (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту надання документів (або виявлення порушень). У разі неможливості надання яких-небудь документів з об'єктивних причин Страхувальник зобов'язаний надати Страховику письмове пояснення причин їхньої відсутності/ненадання.

7.5. Повний перелік необхідних документів визначається Страховиком у кожному випадку окремо в залежності від обставин страхового випадку. Страховик може зменшити перелік документів, передбачений цими Умовами, або вимагати додаткових, не визначених розділом цих Умов, якщо на підставі наявних документів неможливо визначити причини та обставини страхового випадку та розмір завданого збитку.

7.6. Для забезпечення прийняття рішення про здійснення або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування Страховик після отримання Заяви про подію залежно від ризику, обставин настання події вживає заходи щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного прийняття рішення щодо події.

7.7. Страховик має право замовити експертне дослідження (висновок спеціаліста експертної організації, висновок оцінювача), виконаного відповідно до вимог чинного законодавства.

7.8. Розмір прямого матеріального збитку визначається на підставі наданих Страхувальником/Вигодонабувачем документів:

7.8.1. При повній загибелі (знищенні) Майна – у розмірі його вартості на дату настання страхового випадку за вирахуванням вартості Майна, що залишилось придатним для подальшого використання та/або вартості залишків. Знищення Майна має місце, якщо в результаті події воно повністю втрачає свої споживчі якості та цінність та не може використовуватись за призначенням, а також, якщо шляхом ремонту (відновлення) воно не може бути приведене до стану, придатного для подальшої експлуатації, а також, якщо вартість відтворення або вартість заміщення перевищують вартість такого Майна. В інших випадках Майно вважається пошкодженим.

7.8.2. При викраденні/втраті Майна – у розмірі його вартості на дату настання страхового випадку (якщо майно знято з виробництва, то у розмірі ринкової вартості подібного майна).

7.8.3. При пошкодженні Майна – у розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому Майно знаходилося безпосередньо на дату настання страхового випадку, які включають:

7.8.3.1. Витрати на матеріали та запчастини, необхідні для відновлення Майна.

7.8.3.2. Витрати на оплату робіт з відновлення Майна.

7.8.3.3. Витрати на доставку матеріалів/запасних частин до місця ремонту та інші додатково застраховані доцільні витрати, передбачені Договором.

7.9. Визначення вартості Майна, витрат на відновлення Майна, вартості його залишків та вартості інших витрат проводиться Страховиком або уповноваженою ним особою шляхом проведення експертного дослідження або складання калькуляції Страховика на підставі кошторисів ремонтних організацій, рахунків на придбання матеріалів та запчастин або пропозицій ринку. При цьому вартість залишків Майна визначається на розсуд Страховика: шляхом вивчення попиту та пропозицій на ринку щодо таких залишків, у т.ч., але не виключно на інтернет-сайтах; шляхом проведення незалежної експертної оцінки; або шляхом погодження вартості залишків зі Страхувальником. У разі виникнення спору між Сторонами щодо розміру

збитків кожна зі Сторін має право вимагати проведення незалежної експертної оцінки. В такому разі незалежна експертна оцінка здійснюється за рахунок Сторони, яка вимагала її проведення.

7.10. Якщо пошкоджене або втрачене Застраховане майно на момент Страхового випадку мало **знос більше ніж 60%**, то страхове відшкодування не може перевищувати розмір його дійсної вартості на момент настання Страхового випадку щодо випадків знищення або втрати Застрахованого майна або відшкодування сплачується з урахуванням зносу у разі пошкодження Застрахованого майна.

7.10.1. Розмір зносу майна визначається відповідно до чинного законодавства України Максимальний знос за весь період експлуатації не може перевищувати **70%**.

7.11. Особливості визначення збитку по внутрішньому та/або зовнішньому оздобленню :

7.10.1. Якщо при настанні страхового випадку Страхувальник/Вигодонабувач не може підтвердити вартість пошкоджених/знищених/втрачених окремих елементів оздоблення відповідними документами, то витрати на відновлення елементів оздоблення (в т.ч. виконаних за індивідуальним замовленням або із застосуванням матеріалів, на які відсутній попит та пропозиція на українському ринку будівельних та оздоблювальних матеріалів) визначаються, виходячи з середніх цін на аналоги таких матеріалів, що за своїми функціональними та якісними характеристиками відповідають пошкодженим елементам оздоблення, які діяли на дату настання страхового випадку. Обсяг витрат, необхідних для усунення збитків, завданих подією, визначається з урахуванням норм діючого законодавства, виходячи з усереднених нормативних строків служби елементів оздоблення, строків їх експлуатації та технічного стану будівлі/приміщення/споруди на дату настання такої події.

7.11. Особливості визначення збитку по земельній ділянці:

7.11.1. Витрати на відновлення пошкодженої земельної ділянки відшкодовуються в розмірі вартості робіт з ліквідації збитків, заподіяних земельній ділянці в результаті настання події.

7.12. Особливості визначення збитку по рухомому Майну:

7.12.1. Вартість знищеного/втраченого рухомого майна (за виключенням ТМЦ) на дату настання страхового випадку визначається Страховиком на підставі відповідних документів Страхувальника/Вигодонабувача про його придбання, а за відсутності таких документів – на підставі вартості придбання нового рухомого майна, подібного за функціональними, зовнішніми та вартісними характеристиками до знищеного/втраченого рухомого майна, але в будь-якому разі за вирахуванням зносу за весь період його експлуатації. При цьому:

7.12.1.1. За наявності суттєвих розбіжностей між документами Страхувальника про вартість придбання знищеного/втраченого рухомого майна та вартістю придбання нового рухомого майна, подібного до знищеного/втраченого – для розрахунку збитку обирається найменша з цих вартостей.

7.12.1.2. При повній загибелі/втраті/викрадені Застрахованого майна належить до **категорії Рухомого майна (окрім ТМЦ)**, то страхове відшкодування не може перевищувати розмір його дійсної вартості на момент настання Страхового випадку щодо випадків знищення/втрати/викрадення Застрахованого майна внаслідок Страхового випадку

7.12.2. При пошкоджені/знищенні/втраті ТМЦ розмір збитку визначається, виходячи з фактичної кількості товарно-матеріальних цінностей за місцем дії Договору на дату настання Події. При цьому, коли за місцем дії Договору зберігається майно інших власників або інше майно Страхувальника одного роду та якості із застрахованим Майном (що підтверджується відповідними даними бухгалтерського (складського) обліку) та при настанні страхового випадку неможливо окремо визначити розмір збитку, завданий Майну Страхувальника, в силу того, що таке застраховане Майно можливо виділити із загальної кількості (складу) майна лише за допомогою вимірювання його числом, вагою або мірою, страхове відшкодування буде визначатися в тій частці від загальної суми збитку, завданого всьому майну, що зберігалось за місцем дії Договору, яку вартість застрахованого Майна Страхувальника на момент настання страхового випадку становила від загальної вартості всього майна.

7.13. При визначенні розміру прямого матеріального збитку не враховуються: витрати, пов'язані зі зміною конструктивних змін, підвищення якості, поліпшення властивостей, переплануванням, будівництвом додаткових приміщень, удосконаленням попереднього стану застрахованого Майна; витрати на проведення тимчасового, профілактичного або планового (поточного) ремонту Майна; витрати, що перевищують нормативні, встановлені відповідними документами уповноважених органів, витрати на понаднормові роботи, роботи у вихідні або святкові дні; інші витрати, здійснені понад необхідні.

7.14. Розмір страхового відшкодування визначається, виходячи із розрахованого розміру прямого матеріального збитку з врахуванням Загальної страхової суми за Договором та страхових сум, встановлених для окремих категорій Майна, одиниць Майна тощо за Договором, Лімітів відповідальності Страховика, встановлених Договором, здійснених за Договором виплат страхових відшкодувань. При цьому з розміру страхового відшкодування вираховується, якщо інше не передбачено умовами Договору:

7.14.1. розмір франшизи, встановленої Договором.

7.14.2. розмір зносу який визначається на підставі бази оцінки страхової суми, експертного дослідження або відповідно до розрахунків Страховика, здійснених з урахуванням діючих методик, якщо умовами Договору передбачено страхування із зносом об'єктів страхування.

- 7.14.3.** сума відшкодувань, отриманих Страхувальником від осіб, відповідальних за завдані збитки.
- 7.14.4.** розмір несплачених страхових платежів за наступні періоди страхування, якщо Страхувальник не виконав вимог сплати несплачених страхових платежів в повному обсязі.
- 7.14.5.** Вартість залишків майна відповідно до п.7.8.1 Умов.
- 7.14.6.** Страховик відшкодовує розмір документально підтверджених додатково застрахованих витрат, необхідність здійснення яких виникла у Страхувальника в результаті настання страхового випадку.
- 7.14.7.** Умовами Договору може бути передбачене застереження щодо страхової суми, а саме: у разі, коли страхова сума становить певну частку вартості Застрахованого майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків. Якщо виявиться, що з будь-якої причини, на дату настання Страхового випадку Страхова сума менше вартості Застрахованого майна, то Страховик відшкодовує Страхувальнику частину збитків, що понесені останнім, пропорційно відношенню Страхової суми до вартості майна на дату настання Страхового випадку (**умова про неповне страхування, страхування у частці**).
- 7.15.** Договором страхування може бути передбачено, що при розрахунку розміру матеріального збитку не включаються суми податку на додану вартість, якщо:
- 7.15.1.** Виплата страхового відшкодування здійснюється Вигодонабувачу, визначеному умовами Договору, в рахунок погашення заборгованості Позичальника за Кредитним договором.
- 7.15.2.** Виплата страхового відшкодування здійснюється на рахунок спеціалізованих підприємств (будівельних, ремонтних тощо), що не є платниками вказаного податку.
- 7.15.3.** Виплата страхового відшкодування здійснюється на рахунок Страхувальника (його представника), відкритий в банківській установі, окрім випадків, коли Страхувальник до моменту отримання страхового відшкодування:
- 7.15.3.1.** Самостійно оплатив ремонт Майна, попередньо погодивши зі Страховиком ремонтну організацію та суму відновлювального ремонту, та надав Страховику можливість оглянути відновлене після страхового випадку Майно та надав усі документи, які підтверджують факт оплати відновлювального ремонту Майна ремонтній організації (акт виконаних робіт, платіжні документи тощо), та в таких платіжних документах зафіксована сплата такого податку.
- 7.15.3.2.** Самостійно придбав Майно, аналогічне знищеному (втраченому), попередньо погодивши зі Страховиком суму витрат на його придбання, надав Страховику можливість оглянути придбане Майно та надав усі документи, які підтверджують факт купівлі Майна, та в таких документах зафіксована сплата такого податку.
- 7.15.4.** У разі, якщо страхова сума по Майну визначена у розмірі вартості Майна, яка не включає вказаний податок.
- 7.16.** Страхове відшкодування не може перевищувати:
- 7.16.1.** Розмір прямого матеріального збитку.
- 7.16.2.** Розмір страхової суми, визначеної за Договором за відповідною Категорією Майна, за окремою одиницею Майна) на дату настання страхового випадку за вирахуванням франшиз, встановлених Договором.
- 7.17.** Після виплати страхового відшкодування страхова сума за Договором зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування. Наступні виплати страхового відшкодування проводяться з урахуванням зменшеного розміру страхової суми, окрім випадків, коли Страхувальник поновив розмір страхової суми за Договором.
- 7.18.** Якщо до Договору шляхом укладання Додаткової угоди внесені зміни стосовно розмірів страхових сум, Страховик здійснює виплату страхового відшкодування з урахуванням останньої зміни, якщо подія, яка в подальшому може бути кваліфікована як страховий випадок, настала після таких змін.
- 7.19.** Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник/Вигодонабувач мав договори страхування Майна по аналогічних ризиках із декількома страховиками, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати розміру завданого збитку. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним з ним договором страхування.
- 7.20.** До Страховика, який виплатив страхове відшкодування, переходить у межах виплаченої суми страхового відшкодування право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

8. УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

- 8.1.** Рішення про визнання або невизнання випадку страховим страховик приймає протягом строку, визначеного в договорі страхування від дати отримання Заяви про подію та всіх необхідних документів та складає Страховий Акт у формі, що визначається Страховиком.
- 8.2.** Страховик здійснює виплату страхового відшкодування:
- 8.2.1.** Протягом **10** (десяти) робочих днів з дня складання страхового акту – у разі, якщо сума страхового відшкодування не перевищує 500 000 грн.
- 8.2.2.** Протягом **15** (п'ятнадцяти) робочих днів з дня складання страхового акту – у разі, якщо сума

страхового відшкодування становить від 500 000 грн до 3 000 000 грн.

8.2.3. Протягом **20** (двадцяти) робочих днів – у разі, якщо сума страхового відшкодування становить від 3 000 000 грн.

8.3. Виплата здійснюється шляхом безготівкового перерахування відповідної суми грошових коштів на рахунок Страхувальника (Вигодонабувача, Спадкоємця).

8.4. Якщо Вигодонабувачем за Договором є фінансово-кредитна установа, то страхове відшкодування, що повинне бути сплачене за Договором, сплачується Вигодонабувачеві виключно в межах існуючої кредиторської заборгованості (основна сума заборгованості та відсотки) Страхувальника за кредитним договором на дату настання страхового випадку в рахунок погашення наявної на момент настання страхового випадку заборгованості (з урахуванням відсотків за користування кредитом) Страхувальника за кредитним договором, а залишок страхового відшкодування сплачується Страхувальнику (Спадкоємцю), якщо інше не було письмово погоджено між Сторонами та Вигодонабувачем.

8.5. За згодою Сторін та Вигодонабувача страхове відшкодування може бути перераховане на рахунок третіх фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності або юридичних осіб (будівельних, ремонтних тощо), які мають відповідне право на здійснення такої діяльності, що визначені в Заяві на виплату страхового відшкодування, та за умови належним чином оформлених такими особами документів на купівлю/оплату матеріалів, запчастин, робіт тощо.

8.6. Страховик повідомляє про прийняте рішення щодо відмови у виплаті страхового відшкодування шляхом направлення письмового повідомлення про це Страхувальнику/Вигодонабувачу з обґрунтуванням причин відмови протягом **10** (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення.

8.7. Якщо Страхувальник/Вигодонабувач не здійснив усіх дій для отримання страхового відшкодування та не надав усіх необхідних документів по заявленій Страховику події протягом строку, визначеного Договором, Страховик приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування та закриває розгляд такої справи. За заявою Страхувальника/Вигодонабувача та за умови надання ним всіх необхідних документів, Страховик відновлює розгляд закритої справи по такій події

8.8. У випадках виникнення мотивованих сумнівів в чинності та достовірності документів, які підтверджують факт та обставини настання події, що має ознаки страхового випадку, страховик має право відстрочити прийняття рішення щодо виплати страхового відшкодування згідно з порядком та на строк, що визначені договором страхування.

9. ПІДСТАВИ ВІДМОВИ У СТРАХОВІЙ ВИПЛАТІ

9.1. Підставою для відмови страховика у здійсненні страхових виплат є:

9.1.1. Навмисні дії Страхувальника (Експлуатанта/Вигодонабувача), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації.

9.1.2. Вчинення Страхувальником (Експлуатантом/Вигодонабувачем) умисного злочину, що призвів до страхового випадку.

9.1.3. Подання Страховику свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування, в т.ч. про ступінь страхового ризику та інші відомості, визначені п.12.2 цих Умов, що могли би вплинути на розмір страхового платежу або на розмір страхового відшкодування або про факт настання страхового випадку (в т.ч., але не обмежуючись, надання фальсифікованих, підроблених документів).

9.1.4. Отримання Страхувальником (Вигодонабувачем/Спадкоємцем) повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні. Якщо збитки відшкодовані частково особами, винними у їх заподіянні, то Страховик відшкодовує різницю між сумою збитків і сумою, отриманою від зазначених вище осіб.

9.1.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків.

9.1.6. Порушення правил і норм протипожежної безпеки Страхувальником, у разі, якщо Страховий випадок стався внаслідок такого порушення. Якщо порушення правил і норм протипожежної безпеки Страхувальником призвело до збільшення суми збитку при настанні Страхового випадку, Страховик може зменшити розмір страхового відшкодування на суму збільшення такого збитку.

9.1.7. Невиконання або неналежне виконання Страхувальником обов'язків, передбачених Договором.

9.1.8. Наявність обставин/подій, що є виключеннями зі страхових випадків і обмеженнями страхування відповідно до умов Договору.

9.1.9. Інші випадки, передбачені законом

9.2. Умовами договору страхування можуть передбачатися також інші підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, якщо це не суперечить законодавству.

9.3. Рішення страховика про здійснення або відмову у здійсненні страхової виплати може бути оскаржено страхувальником у судовому порядку.

10. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН, ДОСТРОКОВОГО ПРИПИНЕННЯ ЧИ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, ЇХ ПРАВОВІ НАСЛІДКИ

10.1. Всі зміни і доповнення, що вносяться до договору страхування після його укладання, приймаються за домовленістю сторін шляхом укладання додаткової угоди/додаткового договору до договору страхування, що є невід'ємними частинами договору страхування. Порядок та умови внесення змін і доповнень до договору страхування визначаються договором страхування.

10.2. Дія договору страхування припиняється та договір страхування втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

10.2.1. Закінчення строку дії договору страхування.

10.2.2. Виконання страховиком зобов'язань перед страхувальником у повному обсязі.

10.2.3. Ліквідації страхувальника – юридичної особи або смерті страхувальника – фізичної особи (крім випадків, передбачених нормами Закону України «Про страхування»).

10.2.4. Ліквідації страховика у порядку, встановленому законодавством України.

10.2.5. Якщо протягом дії договору страхування виявлено, що на страхувальника накладено санкції Європейського Союзу, Великобританії, США (OFAC), Ради національної безпеки і охорони України (РНБО) – з дати внесення такої особи до списків та/або з дати виявлення відповідної обставини.

10.2.6. Якщо протягом дії договору страхування виявлено, що страхувальника внесено до переліку терористів – з дати внесення такої особи до списків та/або з дати виявлення відповідної обставини.

10.2.7. Набрання законної сили рішенням суду про визнання договору страхування недійсним.

10.2.8. В інших випадках, передбачених законодавством України та договором страхування.

10.3. Дія договору страхування може бути достроково припинена за вимогою страхувальника або страховика, якщо це передбачено умовами такого договору страхування.

10.4. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу сторону не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.5. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою страхувальника страховик повертає йому страхову премію за період, що залишився до закінчення строку дії договору страхування, з вирахуванням витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням договору страхування, та фактичних страхових виплат, що були здійснені за договором страхування. Якщо вимога страхувальника обумовлена порушенням страховиком умов договору страхування, страховик повертає страхувальнику сплачену ним страхову премію повністю.

10.6. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою страховика страхувальнику повертається повністю сплачена ним страхова премія. Якщо вимога страховика обумовлена невиконанням страхувальником умов договору страхування, страховик повертає йому страхову премію за період, що залишився до закінчення строку дії договору страхування, з вирахуванням витрат, пов'язаних безпосередньо з укладенням і виконанням договору страхування, та фактичних страхових виплат, що були здійснені за договором страхування.

10.7. У разі припинення страховиком діяльності та виконання страхового портфеля страховик повертає страхувальнику сплачені страхові премії повністю.

10.8. При достроковому припиненні дії договору страхування у зв'язку з виконанням страховиком зобов'язань перед страхувальником у повному обсязі, сплачена страхова премія не повертається.

10.9. При припиненні дії договору страхування відповідно до п. 10.2.5. - п. 10.2.6. цих Умов, порядок повернення страхової премії здійснюється у порядку норм законодавства України в сфері фінансового моніторингу.

10.10. Повернення сплаченої страхової премії або її частини здійснюється страховиком протягом 10 (десяти) робочих днів від дати дострокового припинення дії договору страхування.

10.11. При достроковому припиненні дії договору страхування, за яким залишилися неврегульовані страхові випадки, остаточний розрахунок між страхувальником і страховиком здійснюється після прийняття страховиком рішення про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати, або прийняття страховиком рішення про невизнання випадку страховим, та/або прийняття страховиком рішення про відмову у здійсненні страхової виплати.

10.12. У разі дострокового припинення дії договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхові платежі здійснювалися в безготівковій формі.

11. ПОРЯДОК ВІДМОВИ ВІД ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

11.1. Страхувальник має право відмовитися від укладеного договору страхування протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дня його укладення та отримати сплачений страховий платіж у повному розмірі шляхом подання страховику відповідної заяви в письмовій (електронній) формі, окрім випадків, передбачених законодавством, зокрема:

- 11.1.1.** Якщо строк дії договору страхування становить менше 30 календарних днів.
- 11.1.2.** Якщо за договором страхування повідомлено про настання події, що має ознаки страхового випадку.
- 11.2.** У разі відмови страхувальника від укладеного договору страхування, такий договір страхування вважається не укладеним, а сторони договору страхування повинні повернути одна одній все отримане за договором страхування і у сторін не виникають обов'язки, передбачені договором страхування.
- 11.3.** Повернення страхової премії здійснюється виключно в безготівковій формі за реквізитами, які визначені в заяві.
- 11.4.** Датою припинення договору страхування (відмови від договору страхування) є дата отримання страховиком заяви із зазначенням реквізитів.
- 11.5.** Строк повернення страхової премії – протягом 10 (десяти) банківських днів з дня подання заяви страхувальником про відмову від договору страхування із зазначенням реквізитів.

12. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 12.1.** Перед укладенням договору страхування на виконання вимог Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» та Закону України «Про страхування» страховик забезпечує страхувальника доступною інформацією, в т.ч. про страховий продукт, що пропонується, про страховика та страхового посередника, якщо страховий продукт реалізується через страхового посередника, з урахуванням специфіки страхового продукту та потреб клієнта. Відповідна інформація розміщена на вебсайті страховика <https://kniazha.ua/>.
- 12.2.** Перед укладенням договору страхування страхувальник надає страховику інформацію що має істотне значення для оцінки страхового ризику та для прийняття страховиком рішення про укладання договору страхування та визначення розміру страхової премії за таким договором, а саме:
- 12.2.1.** інформація про інші договори страхування, укладені щодо об'єкта страхування;
 - 12.2.2.** цільове призначення майна;
 - 12.2.3.** вид діяльності, що здійснюється за адресою місцезнаходження майна, що підлягає страхуванню;
 - 12.2.4.** відстань між окремими об'єктами на території страхування за місцезнаходженням нерухомого майна;
 - 12.2.5.** наявність чи відсутність страхових випадків протягом попередніх п'яти років;
 - 12.2.6.** титул Страхувальника щодо майна (власність, лізинг, оренда тощо);
 - 12.2.7.** обтяження щодо нерухомого майна;
 - 12.2.8.** вартість майна (дійсна, відновлювальна, застава, балансова тощо);
 - 12.2.9.** бажаний розмір страхової суми за Договором;
 - 12.2.10.** бажаний розмір франшизи за Договором;
 - 12.2.11.** опис майна (матеріал стін, перекриття, рік побудови, системи енергопостачання, наявність системи протипожежної сигналізації, відстань до найближчої пожежної дружини, системи захисту проти викрадення, інвентарних номерів, способу зберігання майна, план схеми розташування будівлі тощо);
 - 12.2.12.** перелік ризиків, які необхідно покрити страхуванням.
 - 12.2.13.** найменування / тип об'єкта страхування;
 - 12.2.14.** адреса місцезнаходження об'єкта страхування;
 - 12.2.15.** характеристика об'єкта страхування (площа, кількість тощо).
 - 12.2.16.** інформацію про наявність на законних підставах або на підставі інших правовідносин страхового інтересу щодо об'єкта страхування, включаючи наявність такого інтересу у Вигодонабувача. Договір укладається з особами, які можуть бути страхувальниками відповідно до законодавства України, за умови наявності в потенційного Страхувальника (іншої особи, визначеної в Договорі страхування, включаючи Вигодонабувача) страхового інтересу, пов'язаного з об'єктом страхування. Страховий інтерес – матеріальна заінтересованість та/або потреба потенційного Страхувальника (іншої особи, визначеної у Договорі страхування, включаючи Вигодонабувача) у страхуванні ризиків, передбачених Договором страхування.
- 12.3.** За рішенням Страховика може бути проведений предстраховий огляд майна яке приймається на страхування.
- 12.4.** Зазначена в п. 12.2. Умов інформація повинна бути актуальною, достовірною та повною. Дана інформація має істотне значення для прийняття страховиком рішення про укладення договору страхування, та/або про розмір страхової премії за договором страхування та надається страхувальником шляхом надання скан-копій підтверджуючих документів, що містять відповідну інформацію або шляхом направлення анкети-опитувальника або усно представнику Страховика / страхового посередника, який укладає Договір страхування.
- 12.5.** Страхові тарифи обчислюються актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страховий тариф за цими Умовами визначається з урахуванням інформації зазначеної в п.12.2. цих Умов та інших суттєвих в кожному конкретному випадку факторів, що впливають на ймовірність настання страхових випадків.

12.6. Договір страхування, у відповідності до цих Умов, укладається:

12.6.1. У формі паперового документу з проставленням власноручних підписів сторін договору страхування.

12.6.2. У формі електронного документу з використанням сервісу «Вчасно».

12.7. Договір страхування, всі додатки до нього, додаткові угоди/додаткові договори (у разі укладання) розглядаються разом як один договір страхування.

13.ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

13.1. Всі спори щодо невиконання або неналежного виконання умов договору страхування вирішуються шляхом переговорів та, при необхідності, із залученням незалежних експертів. При неможливості вирішення спорів шляхом переговорів, вони вирішуються у порядку, встановленому чинним законодавством України, в т.ч. шляхом звернення до суду.

13.2. При вирішенні питань, що не врегульовані договором страхування та цими Умовами, сторони керуються законодавством.

14.КОНТАКТНІ ДАНІ ДЛЯ ЗВЕРНЕННЯ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

14.1. У разі настання події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник/Вигодонабувач/Експлуатант звертаються:

- за телефоном цілодобової гарячої лінії страховика: **0 800 501 486** (на території України);
- **+38 044 364 20 63, +38 096 244 99 11** (з території України та за її межами)
- за місцезнаходженням Головного офісу страховика (вул. Глибочицька, 44, м. Київ, 04050, Україна);
- за місцезнаходженням підрозділів страховика за адресами, розміщеними на вебсайті страховика за посиланням <https://kniazha.ua/contacts>;
- на електронну адресу страховика reception@kniazha.ua.

15.ІНШІ УМОВИ

15.1. Індивідуальні консультації щодо умов страхового продукту та рекомендації (пропозиції), яке саме страхове покриття максимально відповідатиме вимогам та потребам клієнта у страхуванні за страховим продуктом «Страхування майна юридичних осіб» не передбачено.

15.2. Гранична частка витрат страховика, пов'язаних безпосередньо з укладенням та виконанням договорів страхування за страховим продуктом «Страхування майна юридичних осіб», становить **70%**.

15.3. Зміни до Умов вносяться шляхом викладення цих Умов у новій редакції. Із введенням в дію нової редакції Умов попередня редакція таких Умов припиняє дію та нові договори страхування за страховим продуктом «Страхування майна юридичних осіб» укладаються відповідно до нової редакції Умов. Договір страхування, укладений за попередньою редакцією Умов, продовжує діяти на загальних умовах, відповідно до яких він був укладений, до закінчення строку його дії, крім випадків внесення змін до договору страхування за згодою сторін.